

Hrvatsko
Debatno
Društvo

Finančira
Europska unija

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

ZAJEDNO SNAŽNIJI.

SOLIDARNE SPIKAONICE

Hrvatsko
debatno
društvo

Zagreb, 2023.

Za više informacija: www.hdd.hr

O PUBLIKACIJI:

- **Naslov publikacije:**

Solidarne spikaonice

- **Nakladnik:**

Hrvatsko debatno društvo

Berislavićeva 16, 10000 Zagreb / hdd@hdd.hr

www.hdd.hr

- **Autorice:**

Ivana Pavlović

Ivona Zelenika

Maja Rupčić

Dora Borković

Marta Jambrek

Anđela Balić

- **Grafičko oblikovanje:**

Branimira Penić

- **Zagreb, 2023.**

- Publikacija je nastala u sklopu projekta „Solidarne spikaonice“. Projekt je financiran sredstvima Europske unije kroz program Europske snage solidarnosti. Sadržaj ovoga dokumenta u isključivoj je odgovornosti Hrvatskog debatnog društva.
- U ovoj publikaciji uporabljeni su izrazi napisani u muškom rodu, a odnose se kao neutralni na sve osobe, neovisno o njihovu spolu ili rodu.

Hrvatsko
Debatno
Društvo

Finančira
Europska unija

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

ZAJEDNO SNAŽNIJI.

SADRŽAJ:

- **Uvod - o projektu Solidarne spikaonice**

- **Primjeri radionica**

- Radionica 1
- Radionica 2
- Radionica 3

- **Spikaonice**

- Spikaonica 1: Izvan granica – Iskustva mlađih u izazovnim okruženjima
- Spikaonica 2: Rast i razvoj usprkos okolnostima: mlađi koji se suočavaju s društvenim izazovima
- Spikaonica 3: Slavljenje različitosti: mlađi iz različitih društvenih skupina

- **Živa knjižnica**

- **Kampanja "Odbaci stigmu"**

- Objava 1: Maloljetne majke
- Objava 2: HIV-pozitivne osobe
- Objava 3: Osobe u beskućništvu
- Objava 4: Bivši zatvorenici
- Objava 5: Djeca i mlađi s ADHD-om
- Objava 6: Mlađi koji su napustili školovanje
- Objava 7: Djeca i mlađi u izvanobiteljskoj skrbi
- Objava 8: Metoda Žive knjižnice
- Objava 9: Mlađi iz romske nacionalne manjine

- **Umjesto zaključka: Inkluzivne javne politike?**

Hrvatsko
Debatno
Društvo

UVOD O PROJEKTU

Socijalna isključenost i postojeće nejednakosti dodatno su produbljene globalnom krizom uzrokovanim pandemijom koronavirusa, a ranjive skupine postale su još ranjivije, što je i hrvatsko i globalno iskustvo. Pandemija je dodatno **naglasila postojeće nejednakosti**: ranjiviji su postali još ranjiviji, siromašni još siromašniji, isključeni još isključeniji. Kriza je nesrazmjerne pogodila određene društvene skupine, često one koje su već u nepovoljnem društvenom ili ekonomskom položaju i u povećanom riziku od diskriminacije te je produbila nejednakosti i pokazala da su potrebni veći napori kako bi se uspostavilo pravednije i ravноправnije društvo. Pučka pravobraniteljica ističe da su društva koja štite i promiču ljudska prava svih, ne zaboravljujući najranjivije, otpornija i bolje pripremljena za prevladavanje neočekivanih kriza, poput ove s kojom smo svi suočeni posljednje dvije godine. Odlučile smo prijaviti projekt "Solidarne spikaonice" u želji da napravimo **pomak prema otpornijem društvu** kroz smanjivanje diskriminacije i povezivanje građana različitih životnih pozadina u svrhu osvještavanja o nejednakosti, diskriminaciji i zaštiti ljudskih prava. Poseban fokus ćemo držati na osvještavanju o položaju osoba u riziku od socijalne isključenosti i diskriminacije (u dalnjem tekstu ranjivih skupina).

Projektom Solidarne spikaonice želimo ostvariti opći cilj: osvještavanje mladih o položaju osoba s manje mogućnosti i osnaživanje mladih za podršku osobama s manje mogućnosti. To nastojimo postići sljedećim specifičnim ciljevima:

- Osvještavanje mladih o položaju osoba s manje mogućnosti
- Osnaživanje mladih za podršku osobama s manje mogućnosti
- Otvaranje prostora za aktivno sudjelovanje mladih s manje mogućnosti
- Osnaživanje mladih za preuzimanje aktivne uloge u društvu
- Informiranje mladih o prioritetima Europskih snaga solidarnosti

Ideja projekta je da se educiranjem mladih o raznolikosti, ljudskim pravima, socijalnoj inkluziji i drugim temeljima demokracije, osvještavanjem o položaju osoba s manje mogućnosti i osnaživanjem mladih za podršku ranjivim skupinama poveže mlade, koji možda zbog životnih okolnosti nisu imali prilike upoznati "drugu stranu priče". Nudimo prostor za okupljanje ciljane publike i njihovo povezivanje. Očekujemo da će informirani i osnaženi mladi nastaviti naše aktivnosti, odnosno djelovati u nastojanju da se društvene prepreke i prepreke povezane s diskriminacijom otklone.

Projekt „**Solidarne spikaonice**“ provodi grupa mladih (žena), uz finansijsku podršku Agencije za mobilnost i programe Europske unije kroz program #EuropeanSolidarityCorps. Projekt provodimo u sklopu našeg programa #Zajedno. Projekt finansijski podržan od Europske unije kroz Europske snage solidarnosti u iznosu od 6388,00 eura.

PRIMJERI

RADIONICA

RADIONICA 1: Ljudska prava - teorijska podloga

Trajanje

45 min

Ciljevi radionice

- upoznati se sa sudionicima radionice
- predstaviti način rada i ugovoriti pravila
- upoznati sudionike s konceptom i vrstama ljudskih prava
- povezati naučeno sa svakodnevicom

Potreban materijal

- flip chart / ploča / hamer
- flomasteri ili olovke
- post-it papirići u četiri različite boje (svakom sudioniku idu sve četiri boje)
- radni materijali – tržnica ljudskih prava
- kamenje (dodatna aktivnost)

UVODNA AKTIVNOST – predstavljanje facilitatora_ica i tijeka rada (5 MINUTA)

Pri samom uvodu važno je predstaviti cilj nadolazećih aktivnosti. Učenicima najavite da ćete u tri susreta obraditi temu ljudskih prava i prava ranjivih skupina. Nakon što se sudionicima prezentiraju ciljevi radionica, ukoliko se ne poznajete otprije sa sudionicima, bilo bi dobro odraditi i kakvu uvodnu aktivnost međusobnog predstavljanja. Ukoliko imate prijašnjeg iskustva rada s djecom i mladima, radite to sukladno vašim metodama i tehnikama. Svejedno, za one koji bi htjeli nešto drugačije, donosimo ideju za aktivnost upoznavanja s učenicima.

PREDSTAVLJANJE

SUDIONIKA - "Dvije istine i jedna laž" (10 MINUTA)

NAPOMENA: Ako radite s grupom mladih u kojoj se sudionici međusobno slabije ili uopće ne poznaju, zamolite ih da se ukratko predstave jedni drugima.

Ovo je igra upoznavanja zabavnog karaktera u kojoj sudionici iznose tri tvrdnje o sebi, pri čemu su dvije od njih istinite, a treća je lažna. Sudionici sve tri rečenice zapisuju na komad papira. Ostali igrači trebaju pokušati pogoditi koja od tri tvrdnje nije istinita. Igra potiče maštovitost, kritičko promišljanje, a može biti odličan način za upoznavanje i povezivanje s novim ljudima.

PROVJERA OČEKIVANJA I RAZINE ZNANJA GRUPE - Stablo očekivanja (20 MINUTA)

Za sljedeću aktivnost važno je imati flip-chart / ploču / hamer papir na koji ćete moći nacrtati drvo s korijenjem, debлом, prostorom za plodove i lišće. Za svaki od elemenata drveta pripremite po jednu boju post-it papirića. Pobrinite se za to da svaki učenik dobije sva četiri papirića. Aktivnost je podložna i izmjenama, tako da ukoliko vas zanimaju samo očekivanja ili strahovi, pripremite samo dvije boje papirića. Mi smo to napravili ovako:

lišće - što očekujete da ćete naučiti iz radionice
plodovi - koja iskustva želite ponijeti sa sobom
deblo - koja pravila ćemo skupa donijeti kako bi radionica bila uspješna

korijen - na koji ćeš način osobno doprinijeti radionici

Postavite vremenski okvir od pet minuta unutar kojeg će sudionici imati vremena da osmisle po jedan pojam na svaki od post-it papirića. U grupi kasnije prokomentirajte ono što učenici ističu kao najvažnije.

PROVJERA OČEKIVANJA I RAZINE ZNANJA GRUPE - Stabilo očekivanja (20 MINUTA)

Ovaj će vam materijal poslužiti i kao mjerilo toga hoćete li birati jednostavnije aktivnosti ili složenije. Isto tako, za dalje vam ostaju i zajednički donesena pravila. Voditelji su slobodni predložiti dodatna pravila koja su nužna u psihoedukativnim grupama - npr. dat ću koliko mogu u grupnom radu, slobodno izražavamo svoje mišljenje, međusobno se uvažavamo, pažljivo slušamo jedni druge, sve što dijelimo ostaje u našem krugu i sl.

DEFINIRANJE POJMA LIJUDSKIH PRAVA (5 MINUTA)

Otvorite prostor za struju ideja. Pitajte sudionike bi li znali definirati što su to ljudska prava. Ideje koje dolaze zapišite na flip-chart ili ploču.

Ljudska prava su temeljna prava koja se odnose na svakog pojedinca, bez obzira na njihovu rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, imovinu, rođenje ili drugi status.

Osnovna svrha ljudskih prava je zaštita dostojanstva svake osobe, osiguranje jednakosti i pravednosti. Ljudska prava obuhvaćaju širok spektar prava, uključujući:

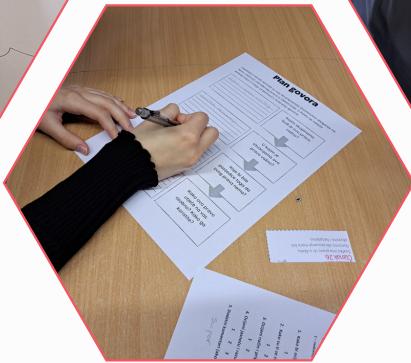
- **Građanska prava:** Pravo na život, slobodu, privatnost, pravedno suđenje, slobodu izražavanja i vjeroispovijesti.
- **Politička prava:** Pravo sudjelovanja u političkom procesu, pravo na slobodne izbore i pravo na političko udruživanje.
- **Ekonomski prava:** Pravo na rad, pravedne uvjete rada, pravo na plaću i pravo na socijalnu zaštitu.
- **Društvena prava:** Pravo na obrazovanje, pravo na zdravstvenu skrb, pravo na stanovanje i pravo na prehrambenu sigurnost.

DEFINIRANJE POJMA LJUDSKIH PRAVA (5 MINUTA)

- **Kulturna prava:** Pravo na sudjelovanje u kulturnom životu i pravo na vlastitu kulturnu identifikaciju.
- **Prava žena, djece, osoba s invaliditetom, manjina i drugih ranjivih skupina:** Posebna prava i zaštita za osobe koje su ugrožene ili diskriminirane.

SAŽIMANJE (5 MINUTA)

Facilitatori_ce sažmu aktivnosti uvodne radionice te pitaju sudionike imaju li oni kakvih komentara, pitanja, očekivanja i sl. Nakon toga podsjećaju na termin održavanja sljedeće radionice kao i temu koja će se podučavati

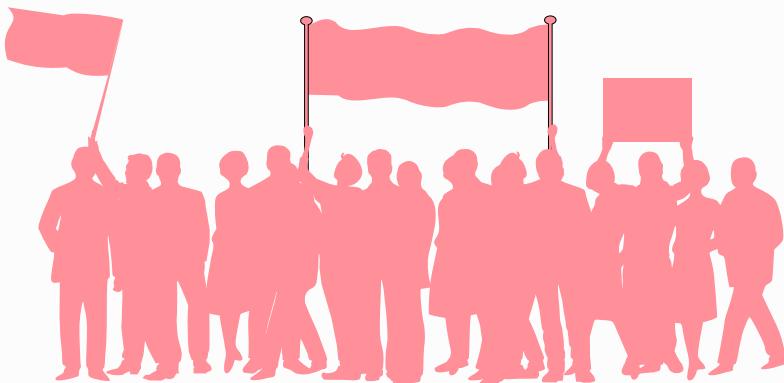
*****DODATNE AKTIVNOSTI KOJE PREDLAŽEMO**

TRŽNICA LJUDSKIH PRAVA (20 MINUTA)

Kroz ovu aktivnost, učenici će imati iskustveno priliku promisliti o tome na koji način određena prava utječu na svakodnevnicu ljudi. Kroz aktivno sudjelovanje i istraživanje, sudionici su potaknuti na kreativnost i kritičko promišljanje, a prilikom ovakvih aktivnosti strah od neuspjeha značajno je nižeg intenziteta.

Tijek:

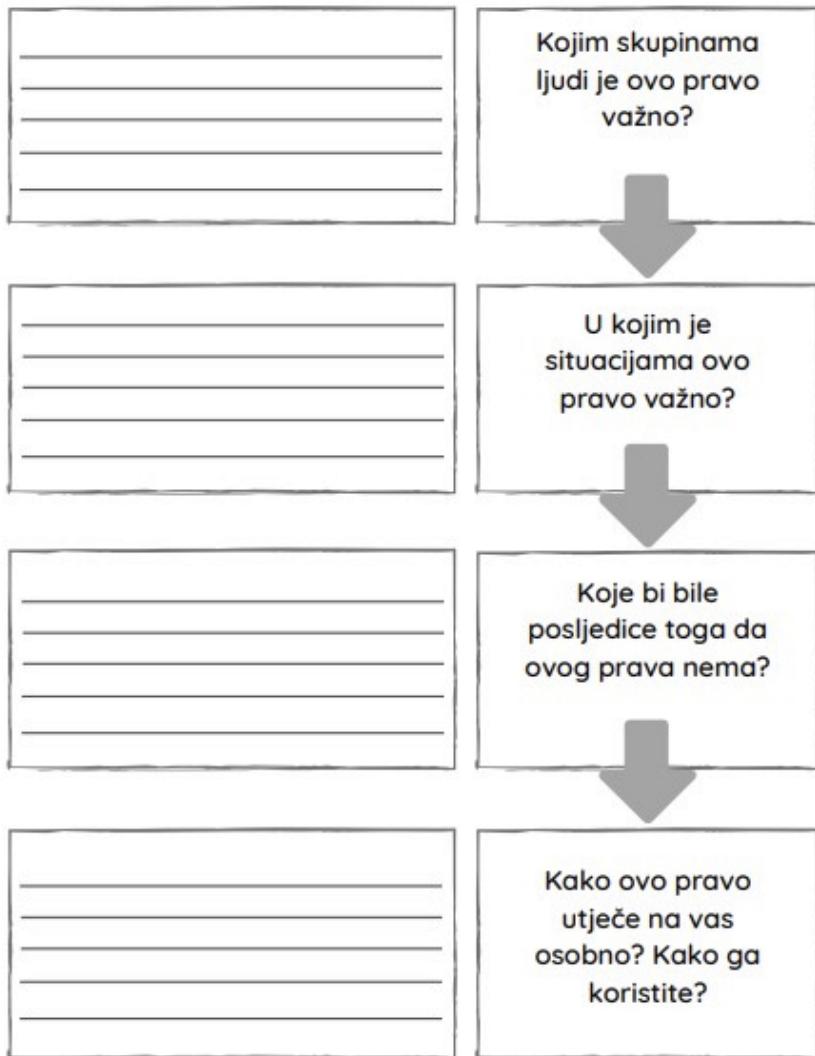
- Podijeliti učenike u grupe po četvero - svaka grupa učenika dobiva kuvertu u kojoj se nalazi jedno pravo iz Opće deklaracije o ljudskim pravima.
- Reći učenicima neka zamisle da su Ujedinjeni narodi pripremili dvominutno reklamiranje određenih ljudskih prava - zadatak je svake grupe ilustrirati i predstaviti dobiveno pravo kao najvažnije od svih - u privitku se nalazi radni listić sa smjernicama i pitanjima koja će pripomoći u pripremi zadatka.

RADNI MATERIJALI

Plan govora

Ujedinjeni narodi zamolili su vas da pripremite dvominutno izlaganje na temu važnosti određenog prava iz Deklaracije. U listiću se nalaze pitanja koja ti mogu pripomoći u kreiranju govora.

Radionica 1: Općenito o ljudskim pravima

Članak 26

Svatko ima pravo ići u školu.
Osnovno obrazovanje mora biti
obvezno i besplatno.

Članak 4

Nitko te nema prava držati za roba, a ni ti
ne smiješ drugoga učiniti robom.

Članak 5

Nitko te nema pravo ozlijediti, mučiti ili
ponizavajuće s tobom postupati.

Članak 22

Svatko ima pravo na socijalnu
(finansijsku i zdravstvenu) sigurnost i
mogućnost razviti svoje vještine.

Članak 3

Svatko ima pravo na život i pravo živjeti
slobodno i sigurno.

Članak 17

Svatko ima pravo na vlasništvo i
posjed.

Članak 19

Svatko ima pravo reći što misli te davati i
primati informacije.

Članak 18

Svatko ima pravo prakticirati i slijediti
svoju vjeru (uvjerenje) te ju promijeniti
ako to želi.

Članak 2

Svatko ima ista prava unatoč razlikama,
kao što su boja kože, rod, spol, vjera,
jezik kojim govori, političko uvjerenje,
podrijetlo i dr.

Članak 12

Svi imaju pravo na zaštitu ako mu tko
pokuša nauditi, ali nitko nema prava ući u
tvoj dom, otvarati tvoja pisma ili bez
opravdanog razloga uznemiravati tebe ili
tvoju obitelj.

Članak 24

Svatko ima pravo na odmor i slobodno
vrijeme.

Članak 9

Nitko te nema prava neopravdano
zatvoriti ili protjerati iz zemlje.

*****DODATNE AKTIVNOSTI KOJE PREDLAŽEMO**

JA - KAMEN (15 MINUTA)

Potreban materijal: različito kamenje

Ja-kamen kreativna je, projektivna i iskustvena aktivnost u kojoj sudionici imaju priliku otvoriti temu različitosti i empatije. Za provedbu ove aktivnosti, važno je da sjedite u krugu.

Priprema:

- postavite kamenje u sredini kruga
- zadajte uputu - neka svaki sudionik_ica odabere jedan kamen. Dajte im uputu da imaju pet minuta za proučavanje kamena. Neka primjete njegovu boju, teksturu, oblik, težinu, miris itd.
- nakon 5 minuta, sudionici kamenje vraćaju u vreću. Voditelji pomiješaju kamenje i ponovno ga postavljaju u krug
- primijetite koliko je vremena potrebno sudionicima da ponovno pronađu svoj kamen
- idite u krug i dozvolite svakome da predstavi svoj kamen. Mogu ga imenovati i govoriti o njemu na koji god način žele.

Pitanja za diskusiju:

- Izgleda li svo kamenje jednak?
- Kako se vaše viđenje kamena mijenjalo s prolaskom vremena koje ste proveli s njim?
- Kako su se mijenjali vaši osjećaji prema kamenu s prolaskom vremena?
- Koliko jednostavno ili teško je bilo ponovno pronaći svoj kamen?
- Kako ste se osjećali kada ste predstavljali svoj kamen drugima?
- Kako to možemo povezati s ljudima i ljudskim pravima?

RADIONICA 2: Prepoznavanje i diferenciranje manjinskih skupina

Trajanje

45 min

**Ciljevi
radionice**

- upoznati se s ranjivim skupinama
- identificirati oblike povrede ljudskih prava
- upoznati se s pojmom socijalne pravednosti - distalnih i proksimalnih faktora rizika kojima su izložene ranjive skupine
- upoznavanje s pojmom privilegije

**Potreban
materijal**

- papiri (koji se gužvaju u kugle/grude)
- radni materijali

**UVODNA
AKTIVNOST
(2 MINUTE)**

Pitati sudionike da se prisjete aktivnosti i koncepata koje su prošli kroz zadnjI (uvodni) susret.

**BACANJE PAPIRA
(10 MINUTA)**

Aktivnost "Bacanje papira" simulacijska je igra koja ima za cilj objasniti koncept privilegije na konkretani razumljiv način. Često se koristi kao edukativno sredstvo kako bi se pojedincima pomoglo razumjeti nejednaku distribuciju prednosti i nedostataka koje ljudi mogu doživjeti temeljem različitih socioekonomskih, društvenih i drugih demografskih čimbenika.

BACANJE PAPIRA (10 MINUTA)

- Sudionici se nalaze unutar nekog prostora - ako se radi o učenicima, oni mogu sjediti na svojim mjestima, a ako ste u prostranoj prostoriji, u redu je da su sudionici različito smješteni - neki bliže, neki dalje od vas.
- Dajte prazan komad papira svakom sudioniku
- Zamolite ih neka zgužvaju papir u lopticu
- Vidno i teatralno kutiju za recikliranje papira postavite na neko određeno mjesto. Vodite računa o tome da neki sudionici budu bliže kutiji, a neki značajnije dalje od nje. Bez obzira što kutija nije postavljena na "sredinu" prostora, vi recite i naglasite da se kutija nalazi na sredini - "Stavit ću ovu kutiju na sredinu"
- Objasnite ovo kao jednostavnu igru. Naglasite da prostorija predstavlja mikrosvemir. Učionica je cijeli svijet, a učenici su populacija - ljudska bića. Svi ljudi imaju jednaku priliku naprijed se kretati u svojim životima, ostvariti uspjehe, biti imućni i važni u svojim zajednicama. I oni će imati priliku to postići!
- Objasnite da je jedini način kako ovo sve postići taj da sudionici bacaju svoje papiре u kutiju sa svojih mjesta. Neka krenu prvo oni u prvim redovima pa tako redom dok svatko ne dobije priliku.
- Puno će sudionika biti isfrustrirano ovim zadatkom jer će prepoznati da igra "nije fer". Vidite i promotrite tko su ti koji se "bune".
- Dajte sudionicima uputu da bace papire. Vrlo je vjerojatno da će neki od papira ući u kutiju, ali i da neki od papira neće ući u kutiju.
- Zamolite ih neka se osvrnu na to što se dogodilo. Vjerojatno će primijetiti da što je osoba bila bliža košu, to je bila i veća vjerojatnost da će uspjeti.

BACANJE PAPIRA (10 MINUTA)

- Zamolite ih da promotre one koji su se najglasnije bunili oko nepravde. Vjerojatnije je da su se na nepravdu žalili oni koji su bili u prednosti, koji nisu bili svjesni nepravde - upravo je to privilegija.
- Zamolite sudionike neka osvijeste svoje vlastite privilegije kad god je to moguće - bilo to na području edukacije, roda, seksualnosti, socio-ekonomskog statusa, rase, religije, zemlje podrijetla itd.
- Povedite sudionike u smjeru diskusije i neka definiraju privilegiju i moć
- Zatvorite priču sa idejom toga da različitosti stupnja privilegije postoje i u prostoriji u kojoj se nalazite. Puno je izraženije, ipak, to na generalnoj razini, na razini društva.

SOLIDARNO S RANJIVIM SKUPINAMA (25 MINUTA)

Zamolite sudionike da promisle i nabroje neke ranjive skupine koje poznaju. Budite slobodni navoditi ih da sami donesu ideje.

Evo nekoliko primjera ranjivih skupina:

- Osobe s invaliditetom: OSI se nerijetko suočavaju s preprekama u pristupu obrazovanju, zapošljavanju, zdravstvenoj skrbi i drugim uslugama.
- Djeca: djeca su ranjiva skupina zbog svoje ovisnosti o odraslima i nezrelosti. Mogu biti izložena zanemarivanju, nasilju ili iskorištavanju.
- Starije osobe: starije osobe često se suočavaju s problemima kao što su socijalna izolacija, zdravstveni problemi, siromaštvo i nedostatak adekvatne skrbi.

SOLIDARNO S RANJIVIM SKUPINAMA (25 MINUTA)

- **Žene:** iako su žene 50% svjetske populacije, često se suočavaju s nejednakostima u obrazovanju, zapošljavanju, plaćama te su izložene rodnom nasilju i diskriminaciji.
- **Migranti i izbjeglice:** migranti i izbjeglice suočavaju se s izazovima prilikom integracije u društvo, kao što su jezične i kulturne barijere, nepristojan tretman i otežan pristup osnovnim pravima.
- **LGBTQ+ zajednica:** osobe koje se identificiraju kao lezbijske, gej, biseksualne, transrodne ili queer često su izložene diskriminaciji, nasilju i stigmatizaciji zbog svoje seksualne orientacije i rodnog identiteta.
- **Pripadnici etničkih manjina:** Pripadnici etničkih manjina mogu biti izloženi rasnoj diskriminaciji, nepoštenom tretmanu i ograničenom pristupu obrazovanju i zapošljavanju.
- **Osobe bez doma:** Osobe bez doma često nemaju stabilno prebivalište i suočavaju se s rizikom od siromaštva, nezaposlenosti i socijalne isključenosti.
- **Osobe u sukobu s zakonom:** Osobe u zatvoru ili drugim oblicima pravne sankcije mogu biti izložene zlostavljanju, stigmatizaciji i ograničenju pristupa rehabilitaciji i reintegraciji u društvo.
- **Osobe u ruralnim područjima:** Osobe koje žive u ruralnim područjima često imaju otežan pristup obrazovanju, zdravstvenoj skrbi, infrastrukturi i drugim ključnim uslugama.

SOLIDARNO S RANJIVIM SKUPINAMA (25 MINUTA)

Razumijevanje ranjivih skupina društva ključno je za razvoj politika i intervencija koje će omogućiti veću inkluzivnost, pravdu i jednakost za sve.

Nakon što ste definirali različite grupe ranjivih skupina, uvedite sudionike u definiranje koncepta manjinskog stresa.

Manjinski stres (eng. minority stress) je psihološki koncept koji opisuje posebne vrste stresa i pritisaka s kojima se suočavaju članovi manjinskih/ranjivih skupina.

Neki od čestih izvora manjinskog stresa uključuju:

- **Društvena stigmatizacija:** Negativna percepcija i predrasude prema pripadnicima ranjivih skupina mogu uzrokovati osjećaj srama, krivnje i nelagode.
- **Diskriminacija:** Odbijanje, nasilje, ili nepošten tretman prema članovima ranjivih skupina može imati negativan utjecaj dobrobit određenih članova društva
- **Neki od čestih izvora manjinskog stresa uključuju:**
- **Društvena stigmatizacija:** Negativna percepcija i predrasude prema pripadnicima ranjivih skupina mogu uzrokovati osjećaj srama, krivnje i nelagode.
- **Diskriminacija:** Odbijanje, nasilje, ili nepošten tretman prema članovima ranjivih skupina može imati negativan utjecaj dobrobit određenih članova društva
- **Skrivanje identiteta:** Strah od otkrivanja svoje npr. seksualne orientacije može izazvati osjećaj tjeskobe.

SOLIDARNO S RANJIVIM SKUPINAMA (25 MINUTA)

- **Socijalna izolacija:** Osjećaj osamljenosti i izolacije može biti posljedica nedostatka podrške ili osjećaja nepripadanja.
- **Smanjena pristupačnost zdravstvenoj skrbi:** Neki ljudi iz ranjivih skupina mogu se suočavati s preprekama u pristupu kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi.

Manjinski stres je povezan s društveno pripisanim podređenim statusom i onemogućenim pristupom legitimnim društvenim i ekonomskim prilikama na temelju pripadanja određenoj društvenoj kategoriji. Suočavanje s manjinskim stresom naglašava potrebu za razumijevanjem, prihvaćanjem i podrškom različitosti u društvu. Ovo se može postići aktivnostima kao što su tribine i edukacije, ali i informiranjem šire javnosti s ciljem smanjenja stigmatizacije i predrasuda prema ranjivim i manjinskim skupinama. Važno je stvarati inkluzivno i podržavajuće okruženje za sve članove društva, kako bi se smanjio ovaj oblik stresa i poboljšala dobrobit manjinskih skupina.

Zadatak sudionika jest **povezati se s ulogom i pričom osobe** koja je pripadnik_ca manjinske skupine. Za ovu aktivnost bit će potrebno podijeliti sudionike u grupe. Kako bi uspješno odradili zadatku, spomenite i koncept **rizičnih i zaštitnih čimbenika** u oblikovanju manjinskog stresa. Rizični čimbenici povećavaju vjerojatnost da će se osoba iz manjinske skupine suočiti s većim stresom i negativnim iskustvima, dok zaštitni čimbenici smanjuju šanse za razvoj negativnih posljedica i doprinose većem otporu prema stresu. Radni listić za ispunjenje zadatka nalazi se u nastavku. Nakon što grupe definiraju rizične i zaštitne čimbenike, predstavnici grupa prezentiraju priču ostalima i iznose zaključke.

Naziv uloge: vi ste osoba u beskućništvu i imate 19 godina

Pojašnjenje uloge: osoba u beskućništvu je osoba koja nema gdje stanovaati, boravi na javnom ili drugom mjestu koje nije namijenjeno za stanovanje te nema sredstava kojima bi mogla podmiriti potrebu stanovanja.

Priča: u beskućništvu je od 2019. kada je morao napustiti stan u kojem je odrastao uz pokojnog djeda i baku. Mama ga je napustila dok je bio beba od četiri mjeseca, a otac mu je nestao u ratu. Često bi mu, kad bi ostajao na ulici, pomagao prijatelj iz srednje. Rođen

je i živi u Zagrebu pa nema pravo na studentski dom u gradu u kojem i studira. Stanarina je preskupa da ju trenutno plaća. Nedavno je čuo da postoji ustanova koja se zove Hrvatska mreža za beskućnike koji pomažu osobama koje žive u beskućništvu.

RIZIČNI ČIMBENICI

ZAŠTITNI ČIMBENICI

Naziv uloge: Vi ste 10-godišnje dijete romske nacionalne manjine

Pojašnjenje uloge: Romi obitavaju na području Republike Hrvatske od 14. stoljeća. Romska manjina u Republici Hrvatskoj nije homogena: govore različitim jezicima i raznih su vjeroispovijedi. Uvjeti življenja s kojima se suočava veći dio romske populacije u Republici Hrvatskoj teški su, prvenstveno zbog visoke stope nezaposlenosti, nedovoljnog obuhvata sustavom obrazovanja, neadekvatnih stambenih uvjeta te (ne)uređenosti prostora naseljenih Romima.

Priča: odrasta u romskom naselju Orešovica u Međimurju blizu Čakovca.

Dane provodi tako da se igra na ulici s ostalom romskom djecom. Sasvim je uobičajeno da se iz kuća čuju svađe, da se u bilo koje doba dana čuje glasna muzika i da rijetko kad ima tišinu i mir. S neromskom se djecom nikada nije vidjela niti družila. Srećom, nedavno su u ulici dobili struju, vodu i asfalt. Ima dvije mlađe sestre, jednog starijeg i jednog mlađeg brata. Najstariji brat već radi i oženjen je, a ostali su još u školi i vrtiću. Roditelji joj ne rade. Mama je stala sa školovanjem u drugom razredu osnovne škole, a tata ima završenu osnovnu školu. Pohađa segregirani razredni odjel u osnovnoj školi, kao što je pohađala i segregirani vrtić. Veseli se petom razredu jer se tada miješaju i s neromskom djecom pa će upoznati i druge učenike. Tek uči hrvatski jer se u romskim naseljima govor staroromunjski, takozvani bajaški pa je u školi imala romskog pomagača koji u početku sve prevodi

RIZIČNI ČIMBENICI

ZAŠTITNI ČIMBENICI

Naziv uloge: Vi ste u vezi s osobom koja je ovisna o amfetaminskim drogama

Pojašnjenje uloge: Sintetička tvar. Obično se pojavljuje u obliku bijelog praha, djeluje kao stimulans središnjeg živčanog sustava. usko je povezan s metamfetaminom. „Ulični“ nazivi su speed, base i whizz. ovisnost o amfetaminima rezultira manjkom memorije i sposobnošću donošenja odluka. Neki simptomi sliče onima paranoidne shizofrenije. Ti učinci mogu potrajati duže od same uporabe droga, iako na kraju nestanu. Ubrizgavanjem amfetamina može doći do opasnosti virusnih infekcija (HIV i hepatitisa)

PRIČA: od svoje 15. godine u vezi je s istom curom s kojom je išla u srednju. Po završetku srednje, zajedno su preselile u Zagreb. Sada njena partnerica ima 24, a ona 23 godine. Žive skupa, a radi ovisnosti njene partnerice, sve češće ulaze u sukobe, a povremeno se sukobljavanje odvija na nasilni način. Njena djevojka od rekreativnog konzumiranja na povremenim tulumima došla je do toga da svakog dana prije posla uzima speed kako bi radila. Radi čestih problema koji su joj se javljali na poslu, partnerica joj je odnedavno bez primanja i posla. Sada studira i pokriva stan i režije za dvije osobe. teško se nosi s promjenama raspoloženja partnerice, kao da gazi po jajima i pazi što smije, a što ne smije reći. Ovo ju neizmjerno podsjeća na odnos s majkom koji je imala u djetinjstvu. Gubi povjerenje prema partnerici i razmišlja o prekidu odnosa. O svemu redovito priča sa svojom psihoterapeuticom s kojom radi otkad je doselila u zagreb - od svoje 18. godine. U Zagrebu ima i starijeg brata koji joj je oslonac. Posebno su se povezali prij dvije godine kada su izgubili oca.

RIZIČNI ČIMBENICI

ZAŠTITNI ČIMBENICI

Naziv uloge: Vi ste osoba gay seksualne orijentacije iz izrazito religiozne obitelji

Pojašnjenje uloge: Homoseksualnost je romantična i seksualna privlačnost ili seksualno ponašanje među pripadnicima istog spola. Iako odnos religije prema homoseksualnosti može znatno varirati između različitih religija, najveće svjetske religije gledaju na homoseksualnost uglavnom negativno - kao grieh. Ta negativnost varira od potihog suprotstavljanja homoseksualnosti, izravnog zabranjivanja prakticiranja homoseksualnosti, pa do aktivnog suprotstavljanja,

PRIČA: Doselio je u Rijeku iz manjeg grada u kontinentalnoj Hrvatskoj. Outan je prijateljima iz novog grada u kojem živi, ali staroj ekipi nije, kao niti roditeljima. I dalje je djelomično finansijski ovisan o svojoj obitelji. Radi preko student servisa, ali ne stigne raditi dovoljno da podmiri troškove života u drugom gradu. Nova ekipa s faksa je otvorena, liberalna, podržavajuća i neosuđujuća. U većem gradu upoznaje sve više *outanih* queer osoba (lezbijke, gayeve, pan, demi i aseksualne osobe te trans osobe i osobe nebinarnog rodnog identiteta).

RIZIČNI ČIMBENICI

ZAŠTITNI ČIMBENICI

Naziv uloge: Vi ste ilegalni imigrant iz Sirije od 21 godine

Pojašnjenje uloge: Ilegalni imigrant je stranac zatežen u nezakonitome prelasku granice, tranzitu ili boravku u nekoj državi članici, a razlozi zbog kojih imigranti najčešće odlaze iz zemlje je ratno stanje, loše političko stanje u državi (politički progoni) ili drugi uvjeti zbog kojih život pojedinca može biti ugrožen. Prije više od 10 godina započeo je građanski rat u Siriji radi koje sve više obitelji napuštaju svoje domove i zemlju. Velike migracije Sirijaca i dalje su u tijeku radi nasilja i tragedija koje zahvaćaju zemlju, ali i radi siromaštva, gladi, nepristupačnosti usluga (zdravstvenih, obrazovnih).

Priča: radio je kao tiskar u Damasku u Siriji. Trenutno se nalazi u Hrvatskoj, a granicu je prešao nezakonito. Njegova je obitelj ostala u kampu u Srbiji. Više od tri godine živi po kampovima - od Turske, Grčke, Bosne, Srbije, ... Neki prijatelji trenutno se nalaze u Siriji, ali većina njih odselila je u Njemačku, Švedsku i druge zapadnoeuropske zemlje.

RIZIČNI ČIMBENICI

ZAŠTITNI ČIMBENICI

Naziv uloge: Vi ste 17-godišnje dijete poljoprivrednika u zabačenom selu u Slavoniji

Pojašnjenje uloge: Danas se mnoga poljoprivredna gospodarstva suočavaju s raznim neprilikama koje rezultiraju financijskim problemima: vremenske neprilike, nerazumijevanje države za pomoć poljoprivrednicima, poteškoće s konkuriranjem na tržištu (npr. uvoz makedonske rajčice koja je 3 puta jeftinija od vaše proizvodnje...)

Priča: Vrlo dobra je učenica srednje škole koju pohađa. Puno vremena potroši na to da dođe do škole. Najstarije je dijete u obitelji i želja joj je upisati fakultet. Boji se da radi finansijske situacije obitelji, neće imati priliku otići u Zagreb na fakultet koji je jako htjela. Marljiva je, vrijedna, ali nije se povezala s drugim učenicima škole. Dok ostali izlaze van, ona je vikende vrlo često provodila radeći s roditeljima na imanju. Nikada u životu nije se bavila izvanškolskim aktivnostima jer su sve aktivnosti užasno daleke njenom obiteljskom domu. Samo tata je vozač, a on puno radi.

RIZIČNI ČIMBENICI

ZAŠTITNI ČIMBENICI

Naziv uloge: Vi ste osoba s invaliditetom koja se bori s kroničnom bolj.

Pojašnjenje uloge: Osoba s invaliditetom je ona koja posjeduje fizički ili mentalni nedostatak, a koji ograničava osobu u jednoj ili više životnih aktivnosti. Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, invaliditet može uzrokovati probleme u odnosima, pokretnosti, komunikaciji, usvajanju znanja i učenja, brige o sebi, društvenosti itd. U Hrvatskoj, prema stanju na dan 14. ožujka 2016. godine, živi 511.094 osoba s invaliditetom od čega 60% muškaraca i 40% žena. Osobe s invaliditetom često su diskriminirane u području socijalne zaštite, području rada i zapošljavanja, mirovinskog osiguranja, odgoja i obrazovanja i pristupačnosti (zgradama, institucijama, itd).

PRIČA: budući da boluje od kronične boli radi koje ima i invaliditet, ponekad izostaje sa svog radnog mjesta u novinskoj agenciji gdje radi kao kameraman. Ljudi mu ponekad ne vjeruju da je osoba s invaliditetom, čak i propitkuju je li on to uistinu s obzirom da ne izgleda kao "stereotipna" osoba s invaliditetom. Pomaže mu podrška partnerice i obitelji. Jedna kolegica mu je kroz smijeh rekla "mogla bih i ja reći da imam kronične boli" i uzeti par dana odmora.

RIZIČNI ČIMBENICI

ZAŠTITNI ČIMBENICI

SAŽIMANJE I REFLEKSIJA (5 MINUTA)

Radi težine teme koja se obrađuje, ostavite prostora za refleksiju sudionika, provjerite kako su i imaju li kakve uvide koje bi podijelili u grupi. Dozvolite prostor za komentare, pitanja i zatvaranje diskusije. Nakon što se reflektirate na posljednju aktivnost, pitajte nekoga bi li sumirao ono što ste danas radili u grupi. Slobodno nadodajte ono što smatrate važnim spomenuti.

*****DODATNE AKTIVNOSTI KOJE PREDLAŽEMO**

GDJE SE NALAZIM? – RAZLIČITE ULOGE U DRUŠTVU (za one kojima tema solidarnosti nije poznata) (45 minuta)

Ciljevi aktivnosti su prepoznati različite društvene uloge i društvenu nejednakost, spoznati kako određene privilegije utječu na kvalitetu našeg života te razumjeti s čim se susreću manjinske i marginalizirane skupine u našem društvu

Na početku postaviti učenicima sljedeće pitanje:
Koliko je izražena nejednakost ljudi u društvu?
Neka odgovore zaokruživanjem određenog broja na papiriću koji će se svakom od učenika podijeliti na početku sata,, neka te papiriće sačuvaju jer će ih kasnije opet koristiti. Zatim učenike podijeliti u parove, a svakom paru podijeliti različitu ulogu i pripadajuće objašnjenje. Napomenite učenicima da drugima, izvan svog para, ne pokazuju i ne govore koju su ulogu dobili.

Sudionici_ce imaju 10 minuta da u paru prodiskutiraju sljedeća pitanja i pronađu zajednički dogovor oko uloge koja im je dodijeljena:

- Kako izgleda tvoj tipičan dan?
- Koje su najveće brige (strahovi) koje imaš?
- S koliko novaca mjesечно raspolažeš?

Nakon završetka diskusije, pozvati učenike da stanu „u liniju“ te im čitati redom sljedeće izjave, a svaki par koji smatra da se izjava odnosi na njegovu ulogu, zakorači jedan korak naprijed. Oni koji smatraju da se ta izjava ne slaže s njihovom ulogom, ostaju na mjestu

**GDJE SE
NALAZIM? –
RAZLIČITE ULOGE
U DRUŠTVU (za
one kojima tema
solidarnosti nije
poznata)
(45 minuta)**

Lista izjava:

1. Imate pristojnu kuću s brzim internetom i automobil.
2. Ne bojite se da će vas netko fizički napasti na cesti ili verbalno u medijima.
3. Možete si priuštiti odlazak na godišnji odmor barem jednom godišnje.
4. Smatrate da se znanja i vještine koje posjedujete poštjuju u društvu.
5. Možete si priuštiti kupovinu odjeće barem četiri puta godišnje.
6. Ne bojite se za budućnost svoje djece.
7. Znate da je vaša budućnost sigurna.
8. Imate zdravstveno osiguranje.
9. Ne morate se brinuti oko trošenja novca na svakodnevnoj bazi.
10. Drugi ljudi vam se obraćaju za savjete.
11. Nikad vas nisu diskriminirali.

Nakon što su pročitane sve izjave, a učenici su se u skladu s njima - ovisno o svojim ulogama - udaljili od startne linije, potrebno je pozvati svaki par da naglas kaže ulogu koju je imao. Neka učenici obrate pažnju na to gdje se „koja uloga nalazi“ u odnosu na startnu liniju. U nastavku pozovite učenike da se podijele u grupe – 8 učenika po grupi – te da međusobno razgovaraju kako im je bilo tijekom ovih aktivnosti, a u skladu s tim neka pripreme plakat.

**GDJE SE
NALAZIM? –
RAZLIČITE ULOGE
U DRUŠTVU (za
one kojima tema
solidarnosti nije
poznata)
(45 minuta)**

Možete im postaviti sljedeća pitanja kako biste ih potaknuli na diskusiju unutar grupe:

- Kako ste se osjećali kada ste bili u svojoj ulozi?
- Kako se osjećate uspoređujući se s drugima oko vas?
- Što ste naučili iz ove vježbe?
- Što ja, kao pojedinac, mogu napraviti da bih smanjio/la nejednakosti u društvu?

OPIS ULOGA

Naziv uloge: Vi ste osoba u beskućništvu od 27 godina

Pojašnjenje uloge: Osoba u beskućništvu je osoba koja nema gdje stanovati, boravi na javnom ili drugom mjestu koje nije namijenjeno za stanovanje te nema sredstava kojima bi mogla podmiriti potrebu stanovanja.

Naziv uloge: Vi ste 19-godišnje dijete poljoprivrednika u zabačenom selu u Slavoniji

Pojašnjenje uloge: Dijete ste poljoprivrednika iz Slavonije. Danas se mnoga poljoprivredna gospodarstva suočavaju s raznim neprilikama koje rezultiraju finansijskim problemima: vremenske neprilike, nerazumijevanje države za pomoć poljoprivrednicima, poteškoće s konkuriranjem na tržištu (npr. uvoz makedonske rajcice koja je 3 puta jeftinija od vaše proizvodnje...)

Naziv uloge: Vi ste 20-godišnja ratna izbjeglica

Pojašnjenje uloge: Izbjeglica je pojam koji u najširem smislu označava svaku osobu koja je zbog rata, elementarne nepogode ili sličnih okolnosti bila prisiljena trajno ili na duži rok napustiti svoju domovinu ili prebivalište. Od godine 1951. pojam izbjeglice je suzilo međunarodno pravo, odnosno Konvencija UN-a o statusu izbjeglaca, koja kao izbjeglicu definira „osobu koja se nalazi izvan zemlje svog državljanstva i koja uslijed osnovanog straha od proganjanja zbog rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili političkog uvjerenja ne želi ili se ne može staviti pod zaštitu te države”.

Naziv uloge: Vi ste ilegalni imigrant iz Sirije

Pojašnjenje uloge: Ilegalni imigrant je stranac zatečen u nezakonitome prelasku granice, tranzitu ili boravku u nekoj državi članici, a razlozi zbog kojih imigranti najčešće odlaze iz zemlje je ratno stanje, loše političko stanje u državi (politički progoni) ili drugi uvjeti zbog kojih život pojedinca može biti ugrožen.

Naziv uloge: Vi ste ilegalni imigrant iz Sirije

Pojašnjenje uloge: Ilegalni imigrant je stranac zatečen u nezakonitome prelasku granice, tranzitu ili boravku u nekoj državi članici, a razlozi zbog kojih imigranti najčešće odlaze iz zemlje je ratno stanje, loše političko stanje u državi (politički progoni) ili drugi uvjeti zbog kojih život pojedinca može biti ugrožen.

Naziv uloge: Vi ste homoseksualna osoba iz izrazito religiozne obitelji

Pojašnjenje uloge: Homoseksualnost je romantična i seksualna privlačnost ili seksualno ponašanje među pripadnicima istog spola. Iako odnos religije prema homoseksualnosti može znatno varirati između različitih religija, najveće svjetske religije gledaju na homoseksualnost uglavnom negativno. Ta negativnost varira od potihog suprotstavljanja homoseksualnim aktivnostima, izravnog zabranjivanja prakticiranja homoseksualnosti pa do aktivnog suprotstavljanja.

Naziv uloge: Vi ste 10-godišnje dijete romske nacionalne manjine

Pojašnjenje uloge: Romi obitavaju na području Republike Hrvatske od 14. stoljeća. Romska manjina u Republici Hrvatskoj nije homogena: govore različitim jezicima i raznih su vjeroispovijedi. Uvjeti življenja s kojima se suočava veći dio romske populacije u Republici Hrvatskoj teški su, prvenstveno zbog visoke stope nezaposlenosti, nedovoljnog obuhvata sustavom obrazovanja, neadekvatnih stambenih uvjeta te (ne)uređenosti prostora naseljenih Romima. O materijalnim prilikama Roma najzornije govori podatak istraživanja iz 2002., da u 89% ispitanih kućanstava ni jedan član nema stalnih izvora prihoda. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u Republici Hrvatskoj je u 2011. godini popisano 16.975 pripadnika romske nacionalne manjine. Najviše Roma živi na području Međimurske, Osječko-baranjske i Sisačko-moslavačke županije te Grada Zagreba.

Naziv uloge: Vi ste osoba s invaliditetom koja se može kretati jedino pomoću invalidskih kolica

Pojašnjenje uloge: Osoba s invaliditetom je ona koja posjeduje fizički ili mentalni nedostatak, a koji ograničava osobu u jednoj ili više životnih aktivnosti. Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, invaliditet može uzrokovati probleme u vezi pokretnosti, komunikacije, usvajanja znanja i učenja, brige o sebi, društvenosti itd. U Hrvatskoj, prema stanju na dan 14. ožujka 2016. godine, živi 511.094 osoba s invaliditetom od čega 60% muškaraca i 40% žena. Osobe s invaliditetom često su diskriminirane u području socijalne zaštite, području rada i zapošljavanja, mirovinskog osiguranja, odgoja i obrazovanja i pristupačnosti (zgradama, institucijama, itd).

Naziv uloge: Vi ste dijete direktora velike i uspješne međunarodne kompanije

Pojašnjenje uloge: Dijete ste direktora velike i uspješne kompanije, što govori da imate osigurano gotovo sve što poželite. Plaće direktora su razne – njihova primanja kreću u rasponu od 30 do 177 tisuća kuna mjesečno.

Naziv uloge: Vi ste tinejdžersko dijete albanske obitelji koji ima vrlo uspješan lanac fast fooda

Pojašnjenje uloge: U 2011. godini u Republici Hrvatskoj je popisano 17.513 pripadnika albanske nacionalne manjine. Po vjeroispovjeti su dijelom muslimani (9.594), no značajan je i broj katoličkih Albanaca (7.109). Katolički Albanci se tradicionalno bave zanimanjima kao što su zlatar i pekar. Dio Albanaca u Hrvatskoj se pohrvatio još u 19. stoljeću.

Naziv uloge: Vi ste predsjednik/ca mlađeži vodeće političke stranke

Pojašnjenje uloge: Osnovna zadaća mlađeži stranaka je angažman mlađih ljudi koji zastupaju temeljna načela i svjetonazor svoje matične organizacije prema svojoj generaciji i okupljaju mlađe unutar pokreta ili stranke. Mlađeži stranaka u pravilu se bave pitanjima povezanim s generacijom mlađih, posebno pitanjima obitelji i obrazovanja, studentske i sveučilišne politike, socijalnim pitanjima, te zapošljavanjem i stambenom problematikom mlađih. U Hrvatskoj pripadnik mlađeži u pravilu je star od 16 do 30 godina.

Naziv uloge: Vi ste dijete radnice propale tvrtke Kamensko

Pojašnjenje uloge: Kamensko je tekstilna tvornica u Zagrebu osnovana 1949. godine. Propast tvornice započeo je kašnjenjem prve plaće u lipnju 2009. godine. No, to se nije činilo tragičnim jer su nakon dva mjeseca plaće uredno stizale sve do prosinca. Prvih šest mjeseci 2010. godine radnici i radnice nisu dobivali plaće, 1. srpnja krenuo je prvi četverodnevni štrajk. Nakon toga, uslijedio je i štrajk glađu kako bi radnice dobile plaće, a širi krug javnosti podržao ih je u borbi. Nažalost, tvornica je zatvorena, ali su radnice osnovale Udrugu Kamensko, sa svrhom zajedničkog djelovanja i međusobne podrške u egzistencijalnoj i emotivnoj krizi. Riječ je o ženama u dobi iznad 50 godina.

Naziv uloge: Vi ste dijete američkog veleposlanika u Republici Hrvatskoj

Pojašnjenje uloge: Veleposlanik predstavlja poglavara svoje zemlje i zastupa svoju državu pred vlasti u Hrvatskoj. On nužno i govori u ime svoje vlade. Budući da prima i prenosi priopćenja svoje vlade i budući da predstavlja službeni izvor informacija, on je stalni i sigurni posrednik u odnosima dviju država.

Naziv uloge: Vi ste model s anoreksijom

Pojašnjenje uloge: Anoreksija je težak gubitak apetita čiji su razlozi emocionalne prirode. Anoreksija je poremečaj jedenja u središtu kojeg se nalazi preplavljujući strah od debljanja. Anoreksija ne nastaje zbog gubitka apetita, već je riječ o borbi protiv gladi zbog stalno prisutnog straha od debljanja koji ne popušta ni onda kad je mršavost dostigla takve razmjere da je ugrožen život bolesnika/ce. Jedan od najpoznatijih slučajeva je maneken Jeremy Gillitzer koji je preminuo od anoreksije težeći svega 30 kilograma.

Naziv uloge: Vi ste osoba koja ima HIV/AIDS

Pojašnjenje uloge: Prema UNAIDS-ovom izvještaju o pandemiji AIDS-a za 2005. godinu, u svijetu živi više od 45 milijuna ljudi zaraženih HIV-om. Brzina kojom se virus umnožava i velika sposobnost mutacije glavni su razlozi što svjetska epidemija ne jenjava. Postoje tri načina prijenosa virusa: seksualni prijenos, putem krvi ili putem prijenosa s majke na dijete. Razina znanja o HIV/AIDS-u, te još uvijek prisutna stigma i diskriminacija, zahtijevaju dugoročan pristup osvještavanju građana, edukaciji mlađih i ulaganju u znanje i zdravlje budućih generacija uz implementaciju inovativnih i sveobuhvatnih pristupa usklađenih s globalnim trendovima očuvanja i promicanja zdravlja.

Naziv uloge: Vi ste učiteljica razredne nastave u otočkoj školi kojoj prijeti zatvaranje

Pojašnjenje uloge: Učiteljica ste u školi koju pohađa petero učenika. Na otocima postoje područne škole koje često imaju sveukupno 20 učenika. Demografi podsjećaju da škole u malim mjestima znače održanje života, te da njihovo gašenje nepovratno vodi odlasku sve malobrojnijeg stanovništva iz ruralnih krajeva.

Naziv uloge: Vi ste osmo dijete u siromašnoj obitelji koja živi u Kozari Boku

Pojašnjenje uloge: Kozari Bok naselje je na području Grada Zagreba, koje je većim dijelom izgrađeno i nastanjeno tijekom i nakon Domovinskog rata u kojem, uz domaće stanovništvo, žive i pripadnici nacionalnih manjina: Romi, Bošnjaci, Albanci, Srbi i dr. Ujedno, veliku koncentraciju stanovništva čine i obitelji sa socijalnom problematikom.

Naziv uloge: Vi ste nezaposleni samohrani roditelj

Pojašnjenje uloge: Samohrani roditelj je roditelj koji nije u braku i ne živi u izvanbračnoj zajednici, a sam skrbi i uzdržava svoje dijete. Najčešće probleme jednoroditeljskih obitelji čini teška ekonomski situacija u kojoj su se našli te problemi skrbi za djecu. Veliki problem je i zapošljavanje samohranih roditelja jer poslodavci znaju za njihove povećane potrebe i teško usklađivanje radne i obiteljske uloge te se zato ne odlučuju na njihovo zapošljavanje.

Naziv uloge: Vi ste 16-godišnjak koji je izgubio pravo na srednjoškolsko obrazovanje

Pojašnjenje uloge: U Hrvatskoj se isključenje iz škole izriče zbog osobito teških neprihvatljivih ponašanja ili zbog više od dva posto neopravdanih sati od ukupnog broja sati. Isključenje iz škole izriče ravnatelj/ravnateljica u roku od 30 dana od dana saznanja za neprihvatljivo ponašanje.

Naziv uloge: Vi ste po završetku srednje škole oputovali u Australiju na temelju stipendije za fakultet

Pojašnjenje uloge: Australija svake godine nudi državne stipendije pod nazivom „Endeavour Awards Scholarships“ za različite studijske programe, na koje se mogu prijaviti i državljanji Republike Hrvatske. Pokriveni su gotovo svi troškovi – prijevoza, smještaja, školarine i knjiga. Sami morate pokriti troškove džeparca.

*****DODATNE AKTIVNOSTI KOJE PREDLAŽEMO**

POWER FLOWER (20 MINUTA)

Objasnite sudionicima/cama kako svaka latica cvijeta predstavlja jedan aspekt njihovog identiteta. Potrebno je proći kroz svaku kategoriju i objasniti svima što svaki termin znači. Zatim kroz sljedećih 5 minuta svatko za sebe treba obojati unutarnji dio latice koja obilježava identitet s kojim se poistovjećuju, u slučaju da se s nekim aspektom ne poistovjećuju, tada neka oboje vanjski dio latice. Nakon toga, zamoliti sudionike/ce da se podijele u manje grupe po dvoje ili troje te kratko prokomentiraju svatko svoj cvijet. Vratiti sve sudionike/ce u veliku grupu te otvoriti diskusiju. Proći svaku laticu i pitati sudionike/ce jesu li se identificirali s vanjskim dijelovima latice te ako da, o kojim identitetima se radilo. Zatim proći kroz različite kategorije te objasniti kako koja privilegija izgleda te objasniti kako mnogi od nas imaju iskustvo privilegiranosti u određenim područjima svog života, dok u nekim drugim ne, stoga je važno imati na umu kako su naša iskustva vrlo individualna.

POWER FLOWER

RODNI IDENTITET -
MUŠKO

HRVATSKO
DRŽAVLJANSTVO

DOB: 30-50

MATERINJI JEZIK
HRVATSKI

HETEROSEKUALNA
ORIJENTACIJA

DVA ANGAŽIRANA
RODITELJA

BEZ RAZVOJNIH
TEŠKOĆA

BIJELA RASA

OPISMENJEN/A

FAKULTETSKO
OBRAZOVANJE

RADIONICA 3: Rješavanje problemskih situacija s ciljem primjene stečenog znanja

Trajanje

45 min

**Ciljevi
radionice**

- potaknuti sudionike_ce na kritičko promišljanje
- informirati sudionike_ce o tome kako djelovati u lokalnim i širim zajednicama u svrhu smanjenja stigmatizacije i nasilja nad manjinskim skupinama
- informirati sudionike_ce o tome kome se obratiti u slučaju povrede prava manjinskih skupina

**Potreban
materijal**

- radni listić Traženje azila
- power point s prikazom slučaja

**UVODNA
AKTIVNOST -
Traženje azila
(10 MINUTA)**

Cilj aktivnosti je stvoriti empatiju i razumijevanje među sudionicima tako što će ih uroniti u iskustvo osoba koje su tražitelji azila. Kroz ulogu tražitelja azila, sudionici će dobiti uvid u izazove, emocionalno iskustvo i osjećaj neugode i neizvjesnosti s kojima se suočavaju osobe koje traže utočište u stranoj zemlji. Aktivnost potiče važnost senzibiliziranosti u procesu traženja azila.

UVODNA AKTIVNOST - Traženje azila (10 MINUTA)

Voditelji_ce imaju zadatak biti u ulozi "pretjerano" ozbiljnog službenika koju potencijalno susreće osoba koja je u izbjeglištvu. Radni listići "Obrazac prijave za azil" nekad budu dostupni sudionicima i hladno i nezainteresirano im dajte uputu da uzmu papiре. Ne pozdravljate sudionike_ce kao što ste vjerojatno do sada uobičavali. Budite fokusirani na sebe međusobno i svoj prostor. Poželjno je da govorite i nekim stranim ili izmišljenim jezikom kako vas ostali ne bi razumjeli.

Samo im recite "ispunite ovo" bez ikakvog objašnjavanja. Ako netko zakasni u razred, možete im reći "Kasnite!". Imajte na umu da ova aktivnost može biti ili iznimno satirična i smiješna ili neugodna ostalima. Pratite grupu u svakom trenutku. Dajte im 5 minuta vremena, glumite hladnoću i tijekom procesa. Ako vam postave pitanje, možete im odgovoriti: "Sve sam vam lijepo objasnio_la na početku."

Nakon 5-10 minuta igranje uloge, otvorite diskusiju.

- Kako ste se osjećali tijekom ove aktivnosti?
- Možete li ovu situaciju povezati sa stvarnim životom? Objasnite ako da.
- Na koji način biste voljeli da sam postupala prema vama kad ste imali pitanja ili bili nesigurni?

Pripadnici manjinskih i ranjivih skupina nerijetko se susreću s različitim poteškoćama. Na ovom ste primjeru mogli osjetiti kako je to imati ograničen pristup resursima, susreli ste se s konceptom jezičnih barijera i sl.

Obrazac prijave za azil

1. Családi és utónév
2. Дата і месца нараджэння
3. Viimeisin osoite
4. Անձնագիր համարը
5. Енðýýelma ñ кýria анасхólýot
6. Başvuran kişiye eşlik eden refakatçi veya yakınlarının isimleri
7. Meio e local de entrada no país
8. Għaliex titlob għall-azilju?
9. Свидетельство преследований, на основании которых составлено заявление
10. Avez-vous déjà présenté une demande d'asyle auparavant? Veuillez donner des détails sur les pays, les dates et les motifs.
11. Dali imate rodnni ili poznanici vo ovaa zemja? Ako imate, navedete gi iminjata i adresite.
12. ما هي اللغات التي تتكلمتها وما هي مستوى ثقافتك

Obrazac prijave za azil

1. Családi és utónév
2. Дата і месца нараджэння
3. Viimeisin osoite
4. Անձնագիր համարը
5. Енðýýelma ñ кýria анасхólýot
6. Başvuran kişiye eşlik eden refakatçi veya yakınlarının isimleri
7. Meio e local de entrada no país
8. Għaliex titlob għall-azilju?
9. Свидетельство преследований, на основании которых составлено заявление
10. Avez-vous déjà présenté une demande d'asyle auparavant? Veuillez donner des détails sur les pays, les dates et les motifs.
11. Dali imate rodnni ili poznanici vo ovaa zemja? Ako imate, navedete gi iminjata i adresite.
12. ما هي اللغات التي تتكلمتها وما هي مستوى ثقافتك

Obrazac prijave za azil

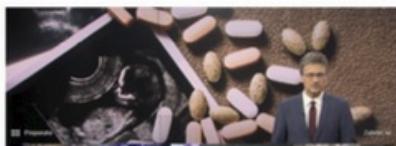
1. Családi és utónév
2. Дата і месца нараджэння
3. Viimeisin osoite
4. Անձնագիր համարը
5. Енðýýelma ñ кýria анасхólýot
6. Başvuran kişiye eşlik eden refakatçi veya yakınlarının isimleri
7. Meio e local de entrada no país
8. Għaliex titlob għall-azilju?
9. Свидетельство преследований, на основании которых составлено заявление
10. Avez-vous déjà présenté une demande d'asyle auparavant? Veuillez donner des détails sur les pays, les dates et les motifs.
11. Dali imate rodnni ili poznanici vo ovaa zemja? Ako imate, navedete gi iminjata i adresite.
12. ما هي اللغات التي تتكلمتها وما هي مستوى ثقافتك

PREPOZNAJEM TE (10 MINUTA)

Postavite pitanje: "Prepoznajete li primjere nepravde u svojim zajednicama u posljednje vrijeme?" te povedite razgovor s grupom prema komentiranju aktualnih tema. U trenutku kada smo kreirali i provodili radionice, teme koje smo komentirali u grupi bile su sljedeće:

Tri bolnice odbile Mirelu Čavajdu, udrugama se javljaju i druge žene: "Nisu mogle dobiti odgovarajuću zdravstvenu skrb"

Foto: Dnevnik.hr, 05. veljače 2022. je 17:48

Splićanin: Dva stranca su htjela urinirati po beskućniku, potjerao sam ih

22.10. 08. Anteveda 2022.

Maloljetne majke ostavljaju bolesnu novorođenčad jer se ne mogu brinuti o njima

NAJČITAVIJE

[Zaštita novorođenčadića](#)
Uz članak o zaštiti novorođenčadića, jedna je mreža slobodnih...
[čitaj više](#)

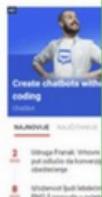
[Raspodjeljene osoblje](#)
Raspodjeljene osoblje pokazalo stoga koja nema se potrebno...
[čitaj više](#)

[Novičić: Novičić](#)
Pozivajući novičić, novičić je pozivajući novičić, novi...
[čitaj više](#)

[Njemački novičić](#)
Njemački novičić novičić novičić novičić novičić novi...
[čitaj više](#)

Rasist koji maltretira Indijce i crnce već bio u zatvoru

Indra Vlajnić, Mirna
Zadnjih novogodišnjih 10 dana, 14. veljače 2022.

Novo istraživanje o prihvaćenosti mladih LGBT+ osoba u Zagrebu: Njih 13 posto prisiljeno je napustiti svoj dom

Dva poljubice između LGBT+ zajednice u Zagrebu ugašenom optekom depresije, tuđu i nestigom, a njih oko 40 posto vratilo i optekaj vrata

Rastavili se i ostavili maloljetnu djecu, dječak živio sam u kući bez struje, vode i grijanja

NAJČITAVIJE

[Zaštita novorođenčadića](#)
Uz članak o zaštiti novorođenčadića, jedna je mreža slobodnih...
[čitaj više](#)

[Raspodjeljene osoblje](#)
Raspodjeljene osoblje pokazalo stoga koja nema se potrebno...
[čitaj više](#)

[Novičić: Novičić](#)
Pozivajući novičić, novičić je pozivajući novičić, novi...
[čitaj više](#)

[Njemački novičić](#)
Njemački novičić novičić novičić novičić novičić novi...
[čitaj više](#)

PREPOZNAJEM TE (10 MINUTA)

Prokomentirajte u grupi zajednički što primjećuju. Potaknite ih da integriraju znanja koja su stekli kroz prethodne radionice.

- Koje manjinske grupe su u ovim situacijama ugrožene?
- Kako bismo mogli spriječiti slične scenarije u budućnosti?
- Koje bi mjere trebale biti poduzete kako bi se osigurala zaštita prava manjinskih skupina?
- Kako zajednica može stvoriti sigurno okruženje za sve učenike i osigurati da se ne tolerira nasilje i diskriminacija?
- Kako bi online platforme mogli bolje regulirati sadržaj i spriječiti širenje govora mržnje i diskriminacije?

AKTIVISTI (20 MINUTA)

Podijelite sudionike_ce u više manjih grupa. Zamolite ih da razviju ideje kako postati aktivisti za promicanje svijesti o određenom aktualnom problemu. Neka osmisle kreativne načine širenja informacija, organiziranja događaja, izrade plakata i društvenih medija kako bi potaknuli promjene.

Za potrebe ovog zadatka, koristite primjere iz prethodne aktivnosti, a veću skupinu podijelite u više manjih. Ovo možete napraviti na dva načina - tako da svakoj grupi zadate određenu problemsituaciju ili im date slobodu da sami odaberu situaciju.

Za samo osmišljavanje "kampanje" imaju 10 minuta u grupi, a kasnije u tri minute dijele s ostalima što su osmislili.

ZAVRŠNI FEEDBACK (5 MINUTA)

Sumirajte sve što ste do sada radili i naučili. Otvorite prostor za davanje zadnjih povratnih informacija. Pitajte sudionike_ce kako im je bilo, jesu li dobili nešto korisno za sebe te kako naučeno mogu primijeniti u svakodnevici. Zahvalite sudionicima_cama na suradnji te ih pozdravite.

SPIKAONICE

SPIKAONICA1: Izvan granica – Iskustva mladih u izazovnim okruženjima

U četvrtak, **13. travnja** održana je petnaesta spikaonica na temu **ISKUSTVA MLADIH U IZAZOVNIM OKRUŽENJIMA**, a ujedno i prva spikaonica u sklopu projekta Solidarne spikaonice. Panelistice ove Solidarne spikaonice bile su:

- **Matea Marić** – predsjednica Upravnog odbora Koordinacije udruga mladih Siska, voditeljica Udruge za promicanje alternative i nezavisne kulture Alternacija
- **Nadja Matešić** – zaposlenica u Udrizi IKS i članica Upravnog odbora Koordinacije udruga mladih Siska
- **Vedrana Vidiček** – stručna suradnica Odjela za društvene djelatnosti u Lokalnoj akcijskoj grupi Vallis Colapis

Hrvatsko
Debatno
Društvo

Matea sebe opisuje kao mladu pankericu iz Petrinje koja je oduvijek željela mijenjati svijet zbog čega je godinama djelovala u različitim organizacijama mladih i za mlade. Njena glavna područja interesa su rad s mladima, društveno-kulturni centri, nezavisna kultura te programi smanjenja štete nastale upotrebom droga.

Nadja se posvećuje radu s mladima, managementu i koordinaciji Erasmus+ i ESS projekata, te koordinaciji pilot projekta Montessori S&P akreditacijskog procesa i implementaciji standarda i principa unutar organizacijskog tima.

Vedrana se nakon završetka studija sociologije te etnologije i antropologije u Zadru vratila u Ozalj te je u svojoj zajednici aktivna kroz rad i volontiranje u više organizacija, te kao stručna suradnica Odjela za društvene djelatnosti u Lokalnoj akcijskoj grupi Vallis Colapis.

IZVAN GRANICA: ISKUSTVA MLADIH U IZAZOVNIM OKRUŽENJIMA

Nadja Matešić

13.04.

17 h

Zoom

Matea Marić

Vedrana Vidiček

Hrvatsko
Debatno
Društvo

Financira
Europska unija

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI
ZAJEDNO SNAŽNIJI.

Iskustva mladih u izazovnim područjima prepoznale smo kao važnu temu iz više razloga, a jedan od njih su **izazovi i ograničenja** koji mogu utjecati na osobni razvoj i budućnost mladih. Situaciju u Sisačko-Moslavačkoj županiji zorno prikazuje izjava naše panelistice koja se prisjeća odgovora iz anketnog upitnika provedenog u sklopu projekta (Re)Build: „*Odgovori su šokantni i raznoliki. Od 'hej trebam struju' do 'hej želim koncert', 'nemam kafić, nemam klub za mlade'...*“ – Nadja

Kao i ostatak Hrvatske, ova područja suočavaju se s fenomenom **starenja stanovništva**. Istovremeno, **mladi napuštaju ruralna područja** u potrazi za boljim životom u gradu ili inozemstvu. Dugoročno, taj trend dovodi do pada održivosti ruralnih zajednica. Mladi iz potresom pogodjenih područja i ruralnih sredina u Hrvatskoj suočavaju se s nizom izazova koji su često slični ili međusobno povezani. Jedan od glavnih problema s kojima se mladi suočavaju je problem **pristupa obrazovanju i nedostatak mogućnosti za zapošljavanje**.

„*Ono s čim sam se ja susrela kad sam došla na poziciju predsjednice Koordinacije udruga mladih Siska je da zapravo nemam pojma o vođenju udruge. Znam otprilike nekakve osnove, ali sad na koji način pisat' projekte za ovaj natječaj, na koji način za onaj natječaj? Tu su se pojavile i neke problematike u viđenju mladih ljudi o tome što bi tamo trebalo biti... bio je problem u tom manjku znanja, mentorstva od starijih i iskusnjijih*“ – Matea

Ruralna područja često pate od nedostatka radnih mesta, dok su potresom pogodena područja pretrpjela **uništenja infrastrukture i stambenih objekata**: „*Nedostatak infrastrukture, pod time mislim, povremeno nemamo ceste, nema vode, struje, nema fizičkih prostora koji mogu zaprimiti mlade*“ – Nadja

U Ozlju se mladi susreću s **nedostatkom sadržaja za mlađe** koji postoji u većim sredinama. No, tu uskače LAG Vallis Colapis: „*Ono na što se mi baziramo su Erasmus+ projekti. Organiziramo razne radionice, edukacije i trudimo se informirati ljudi i utjecati na osvještavanje o različitostima i mogućnostima*“ – Vedrana

Na kraju jedne takve uspješne projektne suradnje LAG-a Vallis Colapis i Društvenog centra Ozalj mladi su dobili prostor namijenjen druženju i provođenju aktivnosti kao što su kvizovi, radionice i edukacije. Dodatno, mladi iz Sisačko – Moslavačke županije zbog stresa povezanog s potresom, gubitkom domova i teškim uvjetima života suočavaju se s **emocionalnim i psihološkim izazovima**. „*Socijalne veze su potpuno pukle. Nevjerojatno je da se u te dvije i pol, tri godine toliko mogao izmijeniti obrazac socijalizacije mlađih ljudi i to ne samo zbog neimanja tih fizičkih prostora nego jednostavno taj generacijski gap se desio gdje nakon dvije godine pandemije, način na koji percipiramo jedni druge, kako se mlađi druže, gdje idu, kako uopće komuniciraju jedni s drugima, tu mislim da je podsta nazadovalo i mislim da je to donijelo jedan gigantski val anksioznosti neke vrste*“ – Nadja

Osim toga, **nedostatak infrastrukture i prostora za kulturne i društvene aktivnosti** može dovesti do **osjećaja izolacije i nedostatka prilika za razvoj društvenih vještina i interakciju** s drugim mladim osobama. Ovo može posebno utjecati na mlađe koji su napustili sredinu kako bi studirali ili radili, te se nakon nekog vremena vraćaju u rodnu sredinu.

IZVAN GRANICA: ISKUSTVA MLAĐIH U IZAZOVNIM OKRUŽENJIMA

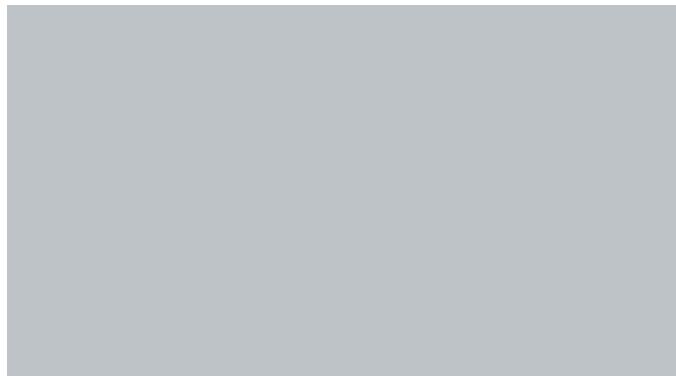
Primjer dobre prakse je **mapiranje potreba mladih** na potresom pogodenom području, u okviru (Re)Build projekta, koje je provedeno s ciljem podizanja svijesti o problemima s kojima se susreću mlađi u Sisačko-moslavačkoj županiji – posebno nakon prirodnih i socijalnih katastrofa koje su zadesile njihov kraj.

„Sad nakon potresa smo napisali taj naš Rebuild projekt gdje smo rekli ono: idemo malo pokušati naučiti nešto od iskusnijih udruga. Tu je naša mentorska organizacija bila udruga IKS koja je u biti educirala tri male organizacije mladih i za mlađe. Tako da je to jedan primjer dobre prakse gdje smo mi godinu dana zapravo zajedno radili i razmjenjivali međusobno znanja i iskustva“ – Matea

Na kraju su se panelistice složile da je za poboljšanje položaja mladih u ruralnim sredinama potrebno **ulagati u razvoj gospodarstva i infrastrukture**, te pružati **bolji pristup obrazovanju i stručnom usavršavanju**. Također, važno je stvoriti **poticajno okruženje za razvoj poduzetništva i inovacija** u ruralnim područjima kako bi se stvorila nova radna mjesta i smanjila potreba mladih za iseljavanjem radi boljih uvjeta života.

Cijelu spikaonicu možete pogledati [ovdje](#).

Ostale spikaonice možete pogledati [ovdje](#).

SPIKAONICA 2: Rast i razvoj usprkos okolnostima - mladi koji se suočavaju s društvenim izazovima

U utorak **09. svibnja** održana je druga po redu Solidarna spikaonica "Rast i razvoj usprkos okolnostima: mladi koji se suočavaju s društvenim izazovima". Panelisti ove spikaonice su bili:

- **Tena Matić** – medicinska je sestra te je tri godine je živjela u Dječjem domu Sv. Ana Vinkovci. Na ovoj spikaonici ispričala nam je svoje iskustvo u sustavu alternativne skrbi.
- **Josip Šimić** – radi u Udrudi MoSt, kao socijalni radnik u programu za djecu i mlade s problemima u ponašanju, s posebnim naglaskom na osobe koje se suočavaju s beskućništvom.
- **Tino Vodanović** – završio je Kulturalne studije i u svojem djelovanju poseban naglasak stavlja na pitanja poput društvene percepcije, društvenog položaja te obveza, prava i mogućnosti osoba s invaliditetom budući da je i sam osoba s invaliditetom.

Za ovu spikaonicu okupili smo mlade ljudi koji su se suočili s **određenim društvenim izazovima ili rade s mladima koji imaju određene prepreke**, kako bi stvorili prostor za dijalog o temama o kojima se možda ne priča koliko bi trebalo.

Nakon što su panelisti rekli par riječi o sebi, moderatorica Lara-Nika je započela panel, a Josip nam je nešto više rekao o **beskućništvu i mladima**, kao pojavi koja je sve češća, a o njoj se vrlo malo priča. Istaknuo je kako je udruga MoSt prepoznala taj problem te da su pokrenuli niz programa i aktivnosti koji nastoje pružiti podršku u takvim situacijama. Nastavno na to, Tena je podijelila svoje iskustvo kao mlada osoba koja je bila u **sustavu alternativne skrbi**. Ističe kako je najveća prepreka za nju bila upravo kada je izašla iz tog sustava i ustanove u kojoj je boravila jer smatra da ju nitko nije pripremio za ono što slijedi poslije. Takve situacije mogu lako dovesti mlade da se suoče s mnogim problemima, a između ostalog i s problemom stanovanja. Čvrsto ističe kako je sustav tu zakazao i kako bi trebalo biti drugačije. Nadalje, i Tino se osvrnuo na taj sustav podrške kroz njegovo školovanje kao **osobe s invaliditetom** i zapravo ističe manjak podrške prilikom socijalne integracije u razred, društvo i općenito okolinu.

Svi panelisti naglašavaju kako ovakvi problemi dovode do **predrasuda od strane društva** što uvelike otežava mladim osobama s određenim preprekama **ravnopravno sudjelovanje u društvu**. Promjene koje bi mogle pomoći mladima u ovakvim situacijama trebaju obuhvaćati sve razine; od onih strukturalnih promjena koje se tiču institucija, civilnog sektora i općenito sustava podrške, do manjih promjena koje mogu krenuti od nas samih.

Tino je dodao da osim **prava osoba s invaliditetom** treba se govoriti i o **obvezama tih osoba kao ravnopravnih članova** društva. „*Treba dati jasno i glasno do znanja zajednici osoba s invaliditetom da se ne prepuštaju i da jednostavnu krenu od sebe samih. Kako ćemo pomoći nekome koga ne poznajemo ako ne znamo koje su njegove ili njezine potrebe i želje.*“ -Tino

Kao savjet svima mladima i drugima na to kako da pomognu osobama koje se suočavaju s društvenim preprekama svi jednoglasno naglašavaju volontiranje! „*Ja kao koordinator volontera u ovom programu stvarno vidim promjene i kod djece i mlađih i kod samih volontera jer stvarno pomažući drugima, pomažeš i sebi.*“ -Josip

Panelisti se slažu da unatoč svim preprekama s kojima su se susreli, iskusili su mnoge pozitivne stvari koje su ih danas učinile osobama kakve jesu. Na kraju su svi podijelili svoj savjet mladima koji se možda suočavaju s nekim preprekama kako da ih prevladaju i ustaju u svojim željama i ciljevima, a Teninu rečenicu bi izdvojili kao neku poruku na kraju. „*Ja bih preporučila mlađima da se ne prepuštaju slučaju, da se bore i da kucaju na sva vrata koja su im dostupna. Da se informiraju o svojim pravima, da poštuju neke obaveze koje imaju i da ne odustaju lako.*“ -Tena

Cijelu spikaonicu možete pogledati [ovdje](#).

Ostale spikaonice možete pogledati [ovdje](#).

Spikaonica: Slavljenje različitosti: mladi iz različitih društvenih skupina

U lipnju, točnije 06. lipnja, održana je treća i posljednja online spikaonica u sklopu projekta „Solidarne spikaonice“.

Cijelu spikaonicu možete pogledati [ovdje](#).

Ostale spikaonice možete pogledati [ovdje](#).

Panelisti na ovoj spikaonici su bili su:

Maja Krištafor strastvena je zagovornica ljudskih prava, koja je posljednjih deset godina posvetila borbi za pravdu i jednakost. Kao aktivistkinja, Maja je radila na podizanju svijesti o gorućim društvenim problemima i aktivno se zalagala za prava marginaliziranih zajednica. Uz svoj aktivizam, otisnula se i u svijet poduzetništva te se pozicionirala kao stručnjakinja za employer branding. Svojim opsežnim znanjem i iskustvom, Maja nastavlja osnaživati organizacije i kompanije za **poticanje inkluzivnih radnih mesta i promicanje ravnopravnosti**.

Anamaria Macanović diplomirala je sociologiju i filozofiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. S temom migracija susreće se tijekom studija, a tijekom jeseni 2015 uključuje se u volonterske aktivnosti inicijative građana, koja ubrzo prerasta u Udrugu Are You Syrious? U udruzi volontira od 2015, prvo na zelenim granicama, skladištima i tranzitnom kampu, a kasnije koordinirajući program odgojno-obrazovne podrške za djecu tražitelje azila u Prihvatištu za tražitelje azila Porin. Od 2019 do kraja 2022. je zaposlena u udruzi kao koordinatorica integracije, gdje **koordinira programe integracije** (tečaj opismenjavanja i jezika, odgojno-obrazovnu podršku za djecu, podršku pri ostvarivanju prava itd.)

Siniša-Senad Musić rođen je u Zagrebu, u **romskom civilnom sektoru** radi od 2014. godine. Trenutno je potpredsjednik Romske organizacije mladih Hrvatske te izabrani član vijeća romske nacionalne manjine grada Zagreba. Radi s mladima, a nešto što bi izdvjajili u njegovom životopisu jest da je prvi Rom koji je dobitnik Nagrade hrvatskog glumišta za iznimni kazališni doprinos. Vodi RoUm, prvo romsko socijalno poduzeće koje je dobilo brojne nagrade i priznanja za svoje djelovanje. Neke od aktivnosti koje provodi u udruzi su forum teatar „Imamo li izbora“ gdje nastoji ukazati na diskriminaciju Roma u društvu te program mentora učenicima u osnovnoj i srednjoj školi kako bi imali bolje obrazovne ishode.

Moderatorica spikaonice je bila Jelena Lara Marinković. Cilj ove spikaonice je bio dozvati neke od specifičnih problema s kojima se nose mlade osobe koje su dio **LGBTIQ+ zajednice, mlađi Romi i mlađi migranti i tražitelji azila** u Hrvatskoj, ali i njihova potencijalna rješenja.

Na samom početku, panelisti su predstavili sebe i udruge u kojima djeluju. Anamaria je ponešto rekla o udruzi Are You Serious?, Maja o Dugim obiteljima, a Siniša o udruzi ROM.hr. Već pri samom predstavljanju udruga su zapravo istaknuli neke od problema s kojima se nose mladi pripadnici ovih društvenih skupina, a kasnije kroz pitanja su tu temu i produbili.

Anamaria je kao najveći problem istaknula **neadekvatnu integraciju izbjeglica u obrazovni sustav** koji je u potpunosti neprilagođen za njih i njihove okolnosti. S time je otežano i stvaranje socijalnih veza s vršnjacima što uvelike otežava cjelokupnu integraciju u društvo.

Nadalje, Maja je na prvom mjestu istaknula problem nemogućnosti **obavljanja potpomognute oplođnje za žene koje su dio LGBTIQ+ skupine, napade na transrodne osobe** te općenito **nasilje nad mladima** koji su dio ove zajednice. Istiće kako je provedeno istraživanje o mentalnom zdravlju mladih LGBTIQ+ osoba te kako je to najveće takvo istraživanje u Hrvatskoj, a rezultati tog istraživanja su zaista poražavajući. Veliki broj mladih je doživio vršnjačko nasilje, veliki postotak pokušao zbog toga počiniti samoubojstvo, a najveći broj mladih je barem jedno pokušalo zatražiti psihološku pomoć.

Siniša je naveo brojne probleme Roma kao što su život u **segregiranim naseljima u lošim uvjetima** te razvoj djece i mladih u **segregiranom obrazovanju, stereotipizaciju i diskriminaciju** svih Roma, to što **žene vrlo mlade postaju majke, obiteljsko nasilje** i još mnogo toga.

Panelisti su se dotakli vrlo specifičnih primjera i detalja koje vam svakako savjetujemo da pogledate u snimci spikaonice. Kako ne bi ostalo samo na tome, Jelena Lara je pitala paneliste što bi bila neka **rješenja** za probleme koje su naveli.

Anamaria ističe kako su sustavne promjene spore, i zato bi trebalo krenuti od nas samih kao najbrži način za promjenu. „*Ponajprije, ono što svi mi možemo je vidjeti na koji način možemo iskoristiti svoja znanja i iskustva da pružimo podršku ovim mladim ljudima, primjerice kroz volontiranje.*“ -Anamaria

Također, poziva sve koji žele znati kako mogu doprinijeti i pomoći migrantima da se slobodno jave udruzi.

Maja ističe kao najveće sustavno rješenje je dostupna psihološka podrška mladima te edukacija nastavnika i općenito osoba koje rade s ovom društvenom skupinom. Iz osobne perspektive, ističe kako je u potpunosti uredu pitati, a ne imati neke pogrešne zaključke ili informacije zbog nedostatka znanja.

SOLIDARNE SPIKAONICE:

SLAVLJENJE RAZLIČITOSTI: MLADI IZ RAZLIČITIH DRUŠTVENIH SKUPINA

 06.06.

 17 h

 Zoom

   Financirano Evropska unija

 ZAJEDNO SNAŽNIJI.

Također navodi:

„Kada se u društvu priča o LGBTQ+ osobama ili bilo kojoj manjinskoj skupini, na pogrdan način, samo da kažete ‘hej to nije u redu’ već je neki pomak napravljen...“ -Maja

Siniša ističe kako bi najefektivnije rješenje bilo razvoj romskog civilnog društva te prihvaćanje romskih udruga od strane šireg društva te povećanje obrazovnog kapaciteta romske zajednice.

Na kraju, spikaonicu smo zaključili u pozitivnom tonu tako da su panelisti naveli neke od pozitivnih promjena koje su se dogodile ili se događaju za ove društvene skupine.

Anamaria ističe zainteresiranost mladih za temu migranata i povećanje mladih volontera u udruzi te neka sustavna rješenja koja se nastoje implementirati.

KAMPANJA: ODBACI STIGMU

OBJAVA 1: MALOLJETNE MAJKE

Maloljetnička trudnoća je **globalni fenomen** koji raste iz godine u godinu. Maloljetne majke su društvena skupina koja se svakodnevno susreće s mnogobrojnim problemima, onim tinejdžerskim, koji nisu tako bezazleni te brojnim emocionalnim, fizičkim i psihičkim promjenama koje prate trudnoću i majčinstvo.

Kao šlag na tortu, ove hrabre lavice susreću se s brojnim **stereotipima i etiketama** te su na taj način problematizirane zbog puta na kojem su se našle.

Sve to doprinosi **stresu, zdravstvenim razlikama, sramoti i izolaciji** od društva. Procjenjuje se da oko 13% žena dobije postporođajnu depresiju, dok je kod majki adolescentica dokazan **tri puta veći rizik za postporođajnu depresiju** od starijih majki.

Maloljetne majke

Studenzi 2022.

Hrvatsko
Debatno
Društvo

Kako bi im bilo lakše, važno je pružiti im **podršku za majčinstvo**, ali i **podršku za suočavanje s problemima koji su tipični za tu ranjivu dob.**

Kod maloljetnih je majki čest slučaj da **ne znaju gdje i kako potražiti pomoć** ili ih **osjećaj straha i srama sputavaju** u tome. Uzveši to u obzir, potrebno ih je ohrabrivati da se obrate za pomoć vezano uz sve životne prepreke koje im stoje na putu.

Neki od najznačajnijih svjetskih programa i projekata koji se bave maloljetničkom trudnoćom su američki prevencijski program "Teen Pregnancy Prevention Program" te "The Nurse-Family Partnership programme".

Što se tiče RH, najznačajniji je utjecaj **Udruge "Korak po Korak"** koja u sklopu programa "Mama je mama" provodi projekte "Savjetovalište MAMA je MAMA" te web portal maloljetni-roditelji.net. Maloljetne majke bez roditeljske i/ili partnerske podrške smještaj mogu potražiti na **"Majčinskom odjelu" Dječjeg doma Zagreb, u dječjim domovima u Lovranu i Osijeku** te u **Kući ljubavi Savica**, Caritasa zagrebačke nadbiskupije.

Svi navedeni programi namijenjeni su pružanju potpore, smanjenje ranjivosti maloljetnih trudnica i roditelja, te njihovo osnaživanje za preuzimanje roditeljske uloge.

OBJAVA 2: HIV-POZITIVNE OSOBE

Virus humane imunodefijencije, odnosno HIV, virus je koji napada i oštećuje stanice imunološkog sustava koje tijelu pomažu u borbi protiv infekcija. Zaraza HIV-om može dovesti do AIDS-a, tj. sindroma stečene imunodefijencije, odnosno do postupnog narušavanja imunološkog sustava, što osobu čini ranjivijom na ostale infekcije i bolesti. Trenutno **ne postoji lijek za potpuno izlječenje od HIV-a**, već se koristi tzv. antiretroviralna terapija koja pokazuje pozitivne rezultate u produljenju života HIV-pozitivnih osoba.

Stigmatizacija podrazumijeva cijeli spektar negativnih ponašanja društva prema pojedincu. Pojedinci koji su HIV-pozitivni na stigmatizaciju nailaze u svim aspektima života. Primjerice, nerijetko se javlja **uskrćivanje prava na zdravstvenu zaštitu** (npr. odbijanje pružanja hitne pomoći) te **diskriminacija na radnom mjestu** (npr. teškoće u pronalasku posla ili otakz zbog dijagnoze). Stigmatizacija prvenstveno proizlazi iz **nedostatka znanja o HIV-u** u općoj populaciji. Nedovoljno znanja dovodi do raznih pogrešnih pretpostavki o načinu prenošenja virusa i o zaraženim osobama, koje dovode do stigmatizacije i samim time socijalne isključenosti HIV-pozitivnih osoba.

Diskriminacija i stigma prema HIV-pozitivnim osobama imaju brojne negativne učinke, prvenstveno na mentalno zdravlje. HIV-pozitivne osobe nerijetko imaju negativniju sliku o sebi, osjećaju sram i strah od socijalne izolacije. Samim time, moguće je da, posljedično negativnom učinku stigme, odbijaju testiranje na HIV te odbijaju krenuti ili nastaviti s liječenjem.

Kako bi se takve posljedice sprječile, potrebno je HIV-pozitivnim osobama pružiti potrebnu podršku, kako u nošenju s psihosocijalnim posljedicama izazvanim stigmatizacijom, tako i u procesu liječenja. Psihosocijalnu podršku za HIV-pozitivne osobe pružaju HUHIV centar za psihosocijalnu podršku u Zagrebu, gdje se održavaju grupni susreti podrške za osobe s HIV-om i Savjetovalište za promicanje spolnog zdravlja u Zagrebu.

HIV-pozitivne osobe

Prosinac 2022.

Hrvatsko
Debatno
Društvo

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI
ZAJEDNO SNAŽNIJI.

OBJAVA 3: OSOBE U BESKUĆNIŠTVU

Beskućništvo je jedan od najraširenijih problema, kako u svijetu, tako i u Hrvatskoj. Ono se definira kao **najekstremniji oblik siromaštva** u kojem se pojedinac može naći. Ova pojava sa sobom nosi cijeli sklop popratnih problema, kako društvenih, tako i individualnih.

Kada govorimo o nekoj pojavi u društvu, važno je uzeti u obzir njene uzroke. Što se tiče beskućništva, uzroka je mnogo, a mogu se podijeliti na **struktурне** (npr. ekonomski politika zemlje), **institucionalne** (odrastanje u institucijama alternativne skrbi), **uzroke vezane uz odnose** (npr. obiteljsko nasilje) te **osobne** (npr. problemi mentalnog zdravlja). Brojnost uzročnika beskućništva nam daje do znanja da je to izrazito kompleksan društveni problem do kojeg dolazi interakcijom brojnih nepovoljnih životnih okolnosti. Razumijevanje uzroka beskućništva od presudne je važnosti za rješavanje tog problema budući da se svaka osoba nalazi u specifičnoj životnoj situaciji.

Predrasude i stigmatizacija su vrlo prisutni problemi koji se vežu uz bilo kakav oblik socijalne isključenosti, a posebno uz osobe u beskućništvu. Zašto je tome tako? Društvo je skljono stvarati stavove o nekome na temelju onoga što prvo vide. S obzirom na to da su beskućnici populacija koju svaki pojedinac može u svakodnevnom životu susresti bilo gdje, lako je stvoriti vlastite predrasude o njima. Za početak, često možemo čuti da je beskućništvo "stil života", svojevrsni boemski način življenja. Asocijacije koje društvo veže uz to su da je to populacija sklona brojnim ovisnostima (alkoholizam, droge, kockanje), da su lijeni i nesposobni, da su skloni kriminalu i nepouzdani. Shodno tome, društvo nema razumijevanja za beskućnike te ne shvaća širinu problema.

U svakoj predrasudi postoji djelić istine o populaciji na koju se odnosi, no ono što ih čini štetnima je njihova generalizacija na cijelu populaciju. Za slučaj beskućništva, istina je da neki beskućnici jednostavno odbijaju raditi ili imaju problem s ovisnošću, ali to nikako ne možemo reći za sve njih. Na beskućništvo bi se trebalo gledati kao na **privremeno stanje**. Stigmatizacija nepovoljno utječe na to te smanjuje izglede za njihov oporavak i izlazak iz situacije u kojoj se nalaze.

Širenje svjesnosti o problemu beskućništva je već veliki korak naprijed za njegovo rješavanje. Osim što pružaju direktnu pomoć i podršku beskućnicima, brojne udruge u RH žele pogurnuti društvo prema razumijevanju problema s kojima se beskućnici susreću te pokazati koliko je malo potrebno da im se pomogne. Dobar primjer je **Humanitarna udruga "Savao"** čiji volonteri svakog utorka i petka intenzivno pomažu beskućnicima na način da na Glavnom željezničkom kolodvoru u Zagrebu dijele hranu, kavu, čaj i toplu odjeću. Uz to svakog 22. u mjesecu odlaze na teren i razgovaraju s beskućnicima te ih slušaju kako bi znali što još mogu učiniti.

Osobe u beskućništvu

Siječanj 2023.

Isto tako, **Hrvatska mreža za beskućnike** ističe kako nitko ne bi trebao biti bez krova nad glavom, bez hrane i podrške. Sukladno tome, provode program "Nova perspektiva za beskućnike" kojemu je cilj povezivanje znanstvene zajednice, organizacija civilnog društva koje se bave beskućnicima te lokalne i regionalne samouprave kako bi se stvorili bolji uvjeti za beskućnike. Još jedan primjer je Humanitarna akcija **"Tone hrane za splitske beskućnike"** koja je organizirana od strane četvorice sportskih novinara. Ova neformalna grupa već se dugi niz godina bavi prikupljanjem hrane i higijenskih potrepština za potrebe splitskih beskućnika.

OBJAVA 4: BIVŠI ZATVORENICI

Kada se govori o marginaliziranim skupinama, **zatvorenici se izrazito rijetko spominju**. Još prije ulaska u zatvor, susreću se s raznim oblicima socijalne isključenosti koja ih prati kroz zatvorsku kaznu, a svoj vrhunac dostiže nakon izlaska iz zatvora. U odnosu na opću populaciju kod zatvorenika su češće prisutne teškoće mentalnog zdravlja, niža razina obrazovanja i nezaposlenost, ovisnosti te loša obiteljska situacija.

Mišljenje javnosti o zatvorenicima nije pretjerano pozitivno. Često su okarakterizirani kao agresivni, opasni, neprilagođeni, stoga uopće ne čudi da je **ponovno uključivanje u zajednicu** jedan od najzahtjevnijih pothvata u njihovom životu.

SOLIDARNE SPISKOVNICE **hdd** Hrvatsko Debatno Društvo

Financira Evropska unija

EUROPSKE SNAGE SOLIDARNOSTI | ZAJEDNO SNAŽNIJI.

SOLIDARNE SPISKOVNICE **hdd** Hrvatsko Debatno Društvo

hdd Hrvatsko Debatno Društvo

Zatvorenici

Veljača 2023.

Pronalazak smještaja i zaposlenja ključni su za uspješnu reintegraciju zatvorenika. Posao im, osim prihoda, osigurava potrebnu rutinu i strukturu te omogućuje širenje socijalne mreže. Nemogućnost stjecanja prihoda i smještaja može dovesti do ponovnog počinjenja kaznenog djela, iz egzistencijalnih razloga. Zato, kako bi bivšim zatvorenicima omogućili da budu ravnopravni članovi društva, potrebno je širiti svijest o njihovim svakodnevnim teškoćama te im sukladno tome pružiti podršku u normalizaciji života nakon izlaska iz zatvora.

Povezano s tim, **platforma za resocijalizaciju Motor** - motiviranjem i osnaživanjem do resocijalizacije nudi razne informacije korisne ovoj populaciji. Informacije se odnose na prava nakon izvršavanja kazne zatvora (prava iz centara socijalne skrbi, prava vezana uz zapošljavanje i druga prava), teme vezane uz roditeljstvo i određene specifične vještine, razne edukacije, teme zdravlja i svakodnevice, informacije o traženju posla. Isto tako, ova platforma ima i mrežu podrške.

Udruga Let teži unapređenju kvalitete života ranjivih skupina provodeći javnozdravstvene programe. Također, proveli su projekt "Razvijanja i jačanja roditeljskih vještina bivših zatvorenika" kroz radionice, pravno savjetovanje i grupu podrške.

Isto tako, Udruga roditelja Korak po korak u partnerstvu s Udrugom PET PLUS provode projekt "Imaš podršku" kojemu je cilj pospješiti resocijalizaciju i reintegraciju bivših zatvorenika i njihovih obitelji, a sve to kroz usluge psihosocijalne podrške i brige o mentalnom zdravlju, jačanje odnosa roditelj - dijete te jačanje međuresorne suradnje. Udruga Vida provela je projekt "Kodeks" koji je multimodalni program postpenalnog prihvata zatvorenika i bivših zatvorenika s problemima ovisnosti te je prožet psihosocijalnom podrškom i raznim oblicima pomoći.

OBJAVA 5: DJECA I MLADI S ADHD-OM

Deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj, bolje poznat kao ADHD, neurorazvojni je poremećaj čije su glavne karakteristike **nedostatak pažnje, hiperaktivnost te impulzivnost**. ADHD se može pojaviti u 3 tipa: kombinirani tip, predominantno nepažljivi tip te predominantno hiperaktivno-impulzivni tip. Bez obzira na to o kojem se tipu radi, osobe s dijagnozom ADHD-a nailaze na teškoće u gotovo svim životnim sferama, a najveći dio tih teškoća obično se pojavljuje u osnovnoškolskoj dobi.

Kada se govori o djeci i mladima koji imaju dijagnosticirani ADHD, često su prisutni stavovi kako su ta oni divlji, neukrotivi pa čak i zločesti. Nerijetko se o ADHD-u govori kao o izmišljotini koja služi kao izlika za neodgojenu i lijenu djecu.

Isto tako, u javnosti je uvriježeno mišljenje kako roditelji djece s ADHD-om nisu dosljedni, kompetentni niti sposobni za biti dobar roditelj. Potrebno je zapitati se koliko zapravo znamo o onome o čemu govorimo.

Istina jest da djeca i mladi s ADHD-om prave česte greške u zadacima koje im učitelji zadaju te ih brzopleti rješavaju, ne prate upute, često ustaju i hodaju po učionici tijekom nastave, glasno govore te nerijetko imaju teškoće s čekanjem u redovima, ali to sve ne znači da su se oni odlučili ponašati se neprimjereno, te da takvo ponašanje nije rezultat lošeg odgoja.

U realnosti, slika ADHD-a je puno šira. Ova dijagnoza podrazumijeva **nemogućnost potrebne kontrole** nad svojim ponašanjem. Povezano s tim, potrebno je okruženje učiniti takvim da omogućuje ovoj djeci pozitivan razvoj koji bi trebao biti popraćen razumijevanjem, promatranjem njihovih vrlina te poticanjem pozitivnih odnosa s drugim vršnjacima.

Postoje brojne udruge koje se bave pružanjem podrške djeci s ADHD-om i njihovim roditeljima, a neke od njih su:

- Udruga Buđenje
- ADHD I JA
- Pragma
- Zvončići
- Centar za osobni i profesionalni razvoj Sreća

SOLIDARNE SPIKAONICA

**Hrvatsko
Debatno
Društvo**

**DJECA i
MLADIS
ADHD-OM**

0žujak 2023.

ADHD
Attention-Deficit
Hyperactivity Disorder

SOLIDARNE SPIKAONICA

**Hrvatsko
Debatno
Društvo**

**Finančira
Europska unija**

ZAJEDNO SNAŽNIJI

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**

OBJAVA 6: MLADI KOJI SU NAPUSTILI ŠKOLOVANJE

Postoji puno definicija toga tko su zapravo mladi koji su ispali iz sustava obrazovanja. Najčešće se govori o mladima u dobi između 18. i 24. godine koji imaju **završeno osnovnoškolsko obrazovanje ili niže srednjoškolsko obrazovanje te više nisu u sustavu obrazovanja.**

Rano napuštanje školovanja složen je problem čiji se uzrok ne može točno odrediti. Mlada osoba koja odlučuje napustiti sustav obrazovanja tu odluku ne donosi temeljem jedne situacije ili događaja već na nju utječe puno čimbenika, kako i iz okoline, tako i onih vezanih za samu osobu. Oni se mogu podijeliti u nekoliko kategorija: **individualni, obiteljski, vezani uz vršnjake i vezani uz školu.**

Individualni čimbenici se uglavnom odnose na ponašanje mlade osobe te nisko samopouzdanje. **Obitelj** može utjecati na tu odluku s aspektima kao što su narušeni obiteljski odnosi, siromaštvo ili ovisnosti roditelja, a **škola** kroz lošu školsku strukturu i politiku te nedostatak školskih resursa. Uz to, veliki problem čine i slabiji školski uspjeh, ponavljanje razreda, niska privrženost školi te nezainteresiranost i niska motivacija za učenje i pohađanje škole.

Problemi mladih koji su ispali iz sustava obrazovanja najviše se tiču **otežanog pronalaska zaposlenja i nesigurnih radnih mesta** s najnižim prihodima. Sve to može dovesti do puno drugih problema, kao što su narušeno fizičko i mentalno zdravlje ili uključivanje u kriminalne aktivnosti zbog slabih ili nepostojećih prihoda.

Što učiniti? Stručnjaci predlažu **povećanje broja preventivnih programa**, ulaganje u **kvalitetu predškolskog obrazovanja** te **produljenje razdoblja obveznog školovanja**. Smatraju da će, ako se u RH obavezno školovanje produlji s osnovnoškolskog na srednjoškolsko, doći do smanjenja broja mladih koji rano napuštaju obrazovanje.

Udruga Pragma je specijalizirana za rad s mladima kojima prijeti ili koji su već napustili obrazovanje. Provode savjetovanja za mlade, za roditelje, mentorske programe za mlaade te obiteljsku terapiju. EU kroz program Europski skup alata za škole omogućuje ravnateljima škola i nastavnicima da se educiraju o tome kako poboljšati nastavu i pristup podučavanju, smanjiti napuštanje školovanja te kako uključiti roditelje u svoju školu.

SOLIDARNE ŠPIKADNIKE **hdd** Hrvatsko Debatno Društvo

Financirano Evropska unija | **EUROPSKE ŠKOLE SOLIDARNOSTI** | ZAJEDNO SNAŽNIJI.

**Mladi koji
su napustili
školovanje**

Travanj 2023.

OBJAVA 7: DJECA I MLADI U IZVANOBITELJSKOJ SKRBI

Alternativna ili izvanobiteljska skrb djece i mlađih odnosi se na **smještaj djece i mlađih, koji su izdvojeni iz vlastite obitelji**. Djecu se iz biološke obitelji najčešće izdvaja zbog zanemarivanja, zlostavljanja, nepovoljne finansijske situacije u obitelji, napuštanja djeteta te problema u ponašanju kod djeteta.

Prema tome, lako je zaključiti da djeca i mlađi u alternativnoj skrbi odrastaju u specifičnim okolnostima te nailaze na brojne prepreke. Suočavaju se s brojnim predrasudama i stereotipima koji proizlaze iz nedovoljne informiranosti društva o načinu funkcioniranja alternativne skrbi. Nerijetko ih se povezuje s nasiljem, kaznenim djelima u zajednici, naziva ih se divljima, nepopravljivima, bahatima i nenormalnima. Međutim, stvarnost je drugačija.

Osim s **predrasudama, susreću i s problemom socijalne isključenosti**. Primjerice, često nemaju široku socijalnu mrežu, nailaze na teškoće u pronašlasku posla te se susreću s finansijskim problemima.

S obzirom na sve navedeno, važno je uzeti u obzir ono što se krije ispod površine. Primjerice, djeca u alternativnoj skrbi proživjela su iznadprosječan broj stresnih situacija što nerijetko rezultira povlačenjem u sebe, stvaranjem slike o sebi kao nekome nedefiniranom, boli i straha za budućnost. Kako bi se djeca iz alternativne skrbi osjećala prihvaćenije, potrebno je proširiti sliku o tome što uopće alternativna skrb jest te s kojim izazovima ta djeca idu kroz svijet.

Postoje brojne nevladine organizacije koje pružaju pomoć i podršku u ovom području, a neke od njih su **Udruga Igra** koja kroz socijalno uključivanje unapređuje šanse za ostvarivanje kvalitetnog budućeg života djece iz alternativne skrbi, Udruga FICE Hrvatska kojoj je cilj zaštita prava i poboljšanje uvjeta života djece, mlađih i obitelji. Osim toga, Udruženje Djeca prva radi s djecom, mlađima i obiteljima, naročito onima koji žive u rizičnim uvjetima. Udruga Svijet kvalitete pružajući pomoć kroz brojne socijalne usluge, a Udruga Nova budućnost pruža brojne socijalne usluge kao što su zbrinjavanje djece i mlađih kroz organizirano stanovanje i smještaj uz stanovanje odgajatelja.

Djeca i mlađi iz alternativne skrbi

Svibanj 2023.

Financira
Europska unija

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI
ZAJEDNO SNAŽNIJI.

OBJAVA 8: METODA ŽIVE KNJIŽNICE

Metoda Živa knjižnica inspirirana je **borbom za ljudska prava**. Vidljivo je kako je diskriminacija i dalje sastavni dio društvene stvarnosti, a često je okarakterizirana stereotipima i predrasudama. Samim time, ljudska prava se uvelike krše.

Ono što je važno uzeti u obzir jest činjenica da se brojne predrasude temelje na **nedostatku kontakta** s osobama koje su na bilo koji način socijalno isključene iz društva. Upravo na toj ideji zasnovana je ideja Žive knjižnice. Ciljevi ove metode su ljudima pružiti uvid u živote ljudi različitih profila koji svojim životnim primjerom mogu na neki način imati utjecaj na promjenu stereotipnog i predrasudnog razmišljanja.

Povijest metode započinje tragičnim događajem kada je danska organizacija mladih Zaustavi nasilje započela s provođenjem Žive knjižnice što je privuklo pažnju i Europskog centra za mlade Budimpešta, a sama metoda se pokazala izuzetno vrijednom u borbi protiv diskriminacije i kršenja ljudskih prava te promicanju senzibilnosti za one koji pripadaju nekim ranjivim skupinama.

Ono što Živu knjižnicu čini posebno zanimljivom jest to da su **knjige zapravo ljudi** koji imaju zanimljive i inspirativne životne priče.

Samo "čitanje" knjige daje uvid u život osobe koja dijeli svoju priču te se na taj način posljedično utječe na stereotipe i predrasude ljudi.

Neki primjeri osoba koje su "knjige" mogu biti:

- transrodna osoba
- rehabilitirani/a alkoholičar/ka
- pripadnik/ica romske manjine
- osoba s invaliditetom, tražitelj/ica azila
- i slično

Solidarne Spikaonica

Hrvatsko
Debatno
Društvo

Metoda "Živa knjižnica"

Srpanj 2023.

Copyright: Humanist.org

Hrvatsko
Debatno
Društvo

Financira
Europska unija

EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI

ZAJEDNO SNAŽNIJI.

OBJAVA 9: MLADI IZ ROMSKE NACIONALNE MANJINE

Romska nacionalna manjina čini **0,46% stanovništva Hrvatske**, a neki podaci pokazuju kako je taj broj znatno veći u stvarnosti. Romi su najviše naseljeni na području Međimurske županije, a najčešći jezik kojim govore je bajaški.

Kad govorimo o Romima, opća populacija stvara **predrasude i stereotipe** na temelju onoga što vide ili kakva iskustva s romskom populacijom imaju. Naime, važno je "zagrepsti" ispod površine onog što nam je poznato. Većina ljudi ne poznaje romsku kulturu niti njihove vrijednosti, mogućnosti i prilike u društvu. Na primjer, u jednom istraživanju dobiven je rezultat koji pokazuje da je prosječan broj članova u romskom kućanstvu 5,2 osobe, a u općoj populaciji taj broj iznosi 2,8 osoba. Osim toga, postoji podatak da oko 28% živi u kućama koje su u jako lošem stanju. To su samo neki podaci koji pokazuju tešku stvarnost Roma na području Hrvatske.

Skroz je uobičajeno da na temelju nekih iskustva ili vlastitih pretpostavki stvorimo određene stereotipe i predrasude. Na taj način svijet stvaramo subjektivno sigurnijim mjestom za život i imamo osjećaj određene kontrole. Česte pretpostavke o Romima su da su prljavi, neuki, glasni, neodgojeni i slično. Djeci govorimo s kime da se druže, a koga da se boje. Ipak, važno je širiti svijest o kulturi koja je drugačija od nama poznate i o uvažavanju različitosti među nama. Također, važno je **prestati generalizirati**.

Zbog izloženosti različitim oblicima diskriminacije, Romi nerijetko imaju potrebu **prikriti svoje romsko porijeklo**. Iz tog razloga potrebno je pružiti **podršku**. Postoji velik broj nevladinih organizacija koje se bave uključivanjem Roma u društvo te borbom protiv diskriminacije Roma, a neke od njih su Romska organizacija mladih Hrvatske (ROM HR), Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA", Udruga Roma Korak po korak i brojne druge

SOLIDARNE SPONZORICE **hdd** Hrvatsko Debatno Društvo

Financira Europa unija **EUROPSKE SNAGE SOLIDARNOSTI** ZAJEDNO SNAŽNIJI.

SOLIDARNE SPONZORICE **hdd** Hrvatsko Debatno Društvo

**Mladi iz
romske
nacionalne
manjine**

Srpanj, 2023.

ŽIVA KNJIŽNICA

U utorak, 11. srpnja 2023. u Timeout Heritage Hotelu u Zagrebu održali smo svoju **prvu Živu knjižnicu**, završnu aktivnost u sklopu projekta Solidarne spikaonice.

Sudionici su imali priliku "posuditi" i "pročitati" 6 "živih knjiga", tj. razgovarati sa 6 mladih osoba koje su podijelile svoja specifična životna iskustva. Naše "žive knjige" bile su:

- Severina Lajtman,
- Saidi Demunga,
- Diana Avdić,
- Tino Vodanović,
- Sejmur Matković te
- Maja Krištafor.

Vrijeme	Što se događa?
17.00-17.15	Uvod i predstavljanje
17.15-18.15	Čitanje "Živih knjiga"
18.15-18.30	Kratki razgovor, dojmovi
18.30-19.00	Zakuska

Živa knjižnica

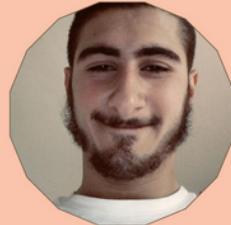
11.07. 17 SATI

ZAGREB, ILLICA 16

TIMEOUT HERITAGE HOSTEL

SEJMUR MATKOVIĆ

Zovem se Sejmur Matković, imam 18 godina, rođen sam 12.01.2005 godine u Bakuu, Azerbajdžan. U Hrvatskoj živim od 2018. godine, u Zagrebu. Odrastao sam na Savici i tu živim skoro cijeli život, a u Azerbajdžanu sam živio prve 3 godine života i onda nakon toga ponovno oko dvije godine, od svoje 10. do 12. Bio sam u Domu za odgoj djece i mladeži u Karlovcu oko četiri godine.

hdb
Hrvatsko
Debatno
Društvo

Financira
Europska unija

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**
ZAJEDNO SNAŽNIJI.

TINO VODANOVIĆ

Moje ime je Tino Vodanović, imam 28 godina, završio sam studij Kulturalnih Studija i živim u Rijeci. U svojem djelovanju poseban naglasak stavljam na pitanja percepcije, društvenog položaja, obveza, prava i mogućnosti osoba s invaliditetom.

hdb
Hrvatsko
Debatno
Društvo

Financira
Europska unija

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**
ZAJEDNO SNAŽNIJI.

MAJA KRIŠTAFOR

Maja Krištafor strastvena je zagovornica ljudskih prava, koja je posljednjih deset godina posvetila borbi za pravdu i jednakost.

Kao aktivistkinja, Maja je radila na podizanju svijesti o gorućim društvenim problemima i aktivno se zalagala za prava marginaliziranih zajednica.

hdb
Hrvatsko
Debatno
Društvo

Financira
Europska unija

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**
ZAJEDNO SNAŽNIJI.

DIANA AVDIĆ

Moje ime je Diana Avdić, rođena sam u Zagrebu gdje sam završila srednju školu i upisala Medicinski fakultet u Zagrebu, koji trenutno pođaram. Radim u udruzi kolektivu koja se bavi zaštitom prava transrodnih i interspolnih osoba.

hdb
Hrvatsko
Debatno
Društvo

Financira
Europska unija

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**
ZAJEDNO SNAŽNIJI.

DEMUNGA SAIDI

My name is Demunga Saidi and I come from Africa in The Democratic Republic of Congo (DRC). I am 32 years old, married and I have two beautiful children.

I am a asylum seeker here in Croatia, I hope to become a refugee and I am willing to become a citizen in some time.

hdb
Hrvatsko
Debatno
Društvo

Financira
Europska unija

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**
ZAJEDNO SNAŽNIJI.

SEVERINA LAJTMAN

Zovem se Severina Lajtman, imam 20 godina, dolazim iz Piškorevca, malog romskog naselja kraj Čakoveča, no živim i studiram na Filozofском fakultetu u Zagrebu. Bavim se glumom te sam romska aktivistica. Često progovaram o društvenim fenomenima svoje zajednice, volim proučavati njezinu psihologiju.

hdb
Hrvatsko
Debatno
Društvo

Financira
Europska unija

**EUROPSKE
SNAGE
SOLIDARNOSTI**
ZAJEDNO SNAŽNIJI.

U razgovoru sa "živim knjigama" sudionici su mogli naučiti nešto novo o iskustvu **tražitelja azila** u Hrvatskoj, o tome kako izgleda **odrastanje u romskom naselju u Hrvatskoj** i koje su promjene u našem društvu postignute zahvaljujući **aktivizmu**. Osim toga, saznali smo s kojim se sve predrasudama susreću **osobe s invaliditetom**, kakav je položaj **transrodnih osoba** u hrvatskom društvu, kakvo je iskustvo boravka u **domu za odgoj** i kako izgleda život nakon **izlaska iz institucionalne skrbi**.

Sudionici su "posuđivali" drugu živu knjigu svakih 15 minuta, te su svi imali priliku čuti sve priče i iskustva. Nakon "čitanja", sudionici i žive knjige su se imali priliku i neformalno podružiti uz zakusku.

Ono što je ostavilo poseban pozitivan dojam na sve sudionike jest način na koji žive knjige govore – kao ljudi kojima je osmijeh na licu stalno prisutan, unatoč brojnim nedaćama i s teškoćama s kojima su se suočili. Njihove su priče nadahnjujuće zbog izrazitog junaštva te pozitivnog stava koji su ih vodili kroz život. Ovaj je događaj sudionike ispunio novim znanjima o različitim ranjivim skupinama te izrazitim optimizmom koji je vladao tijekom cijelog događaja.

Kratki "šalabahter" za provedbu žive knjižnice...

Što se tiče ove aktivnosti, ona djeluje po principu uobičajene knjižnice, a razlikuje se po tome što su u ovom slučaju **knjige - osobe**. Uloga "živih knjiga", odnosno osoba koje sudjeluju u Živoj knjižnici je da dijeljenjem svoje osobne perspektive proširuju vidike drugih i na taj način također pružaju priliku za stjecanje novih znanja.

Čitatelji će, dakle, "posuditi" osobe kao knjigu na ograničeno vrijeme te će u tom vremenskom intervalu razgovarati sa izabranom osobom i pitati što ih zanima vezano za specifičnu priču izabrane osobe. Važno je naglasiti da je razgovor prijateljske prirode i da su "knjige" otvorene za pitanja čitatelja. "Knjige" također mogu postavljati pitanja čitateljima ukoliko ih nešto zainteresira. Ovaj koncept je općenito vrlo otvorenog tipa pa je moguće da "knjige" nekoliko puta ponavljaju istu priču s obzirom da čitatelji dolaze i odlaze, a također se može dogoditi da tijekom cijele aktivnosti s određenom osobom bude ista grupa ljudi.

Živu knjižnicu počinjemo predstavljanjem knjiga, ali i čitatelja (ako nema previše sudionika). Potom knjige sjedaju za svoje stolove, a publika bira koga želi čitati. Runde su podijeljene po 15 minuta iako publika može ostajati duže ili kraće kod jedne knjige. Nakon sat vremena, provodi se refleksija s publikom, da čujemo što su naučili, što ih je dojmilo, kako im se svidjela Živa knjižnica. Osobe koje su bile "knjige" također dijele svoje dojmove.

INKLUZIVNE JAVNE POLITIKE

GLOBALNE POLITIKE SOLIDARNOSTI

UNDP (Razvojni program Ujedinjenih naroda)

Program Ujedinjenih naroda za razvoj jedna je od ključnih agencija unutar razvojnog sustava Ujedinjenih naroda. Na globalnoj razini pridonose razvoju nacionalnih i globalnih politika, a programi Ujedinjenih naroda za razvoj provode se i na nacionalnoj razini u Republici Hrvatskoj. Osim u Hrvatskoj, UNDP djeluje u 170 zemalja i teritorija s ciljem smanjenja nejednakosti i isključenosti te izgradnji otpornosti kako bi zemlje kontinuirano napredovale. Ključna područja kojim se UNDP u posljednjih nekoliko godina bavi su promocija i zagovaranje rodne ravnopravnosti, zaštita prava osoba oboljelih od HIV-a i zaštita prava žena.

Želiš se uključiti? UNDP nudi i mogućnost uključivanja mladih u njihov tim kroz volontiranje i pripravništva. Na poveznici možeš pročitati više o programima, pronaći publikacije i pronaći nešto za sebe.

Preuzeto s: undp.org

OECD (Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj)

Međunarodna organizacija koja radi na unapređenju boljih i kvalitetnijih politika, a na kraju i zadovoljstva životom unutar okoline. Cilj je oblikovati politike koje promoviraju ravnopravnost, prosperitet, mogućnosti i blagostanje svima. Zajedno s vladama država, donositeljima odluka i građanima rade na internacionalnim standardima i rješenjima na području socijalnih, ekonomskih i okolišnih izazova. Hrvatska je 2022. započela pregovore o pristupanju OECD-u.

Zanima te više? OECD produciranju i vlastite publikacije na temu solidarnosti (pa i šire): edukacija, unapređenje kvalitete života izbjeglica, starijih, stanovnika ruralnih sredina. Na poveznici možeš proučiti teme kojima se bave, publikacije koje izdaju, a nude i mogućnost stručnog osposobljavanja unutar svoje organizacije.

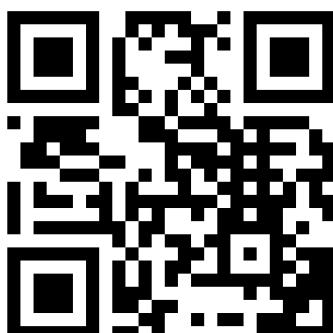

Preuzeto s: oecd.org

UNICEF

U kontekstu osmišljavanja i diseminacije aktivnosti usmjerenih prema globalnim politikama važno je ne preskočiti i spomenuti UNICEF. Fond Ujedinjenih naroda za djecu aktivno radi na zaštiti prava djece diljem svijeta. Njihove politike obuhvaćaju pitanja kao što su dječji rad, pristup obrazovanju, zaštita od nasilja, zdravstvena skrb za djecu i zaštita djece u sukobima i humanitarnim krizama.

Zanima te više? UNICEF građane diljem zemlje poziva na suradnju, a uključiti se možeš na nekoliko različitih načina - kroz volonterizam, donacije, rad u UNICEF-u, a na njihovim službenim stranicama možeš pronaći i različite materijale na temu zaštite dječjih prava, zaštite prava osoba zaraženih HIV-om, rodna ravnopravnost, djeca izbjeglice - samo su neka od brojnih područja koja UNICEF svojim politikama pokriva.

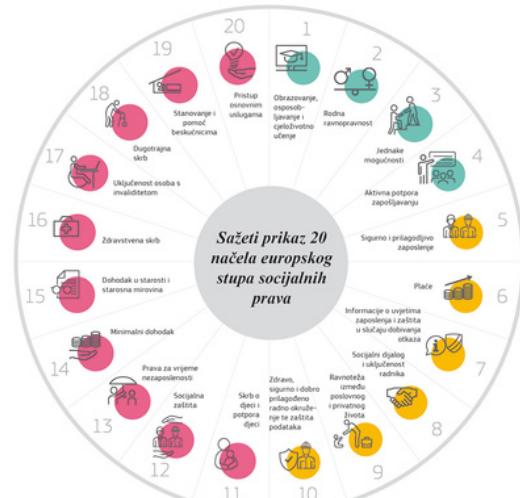

EUROPSKE POLITIKE SOLIDARNOSTI

Europski stup socijalnih prava (European Pillar of Social Rights)

Europski stup socijalnih prava predstavili su Europski parlament, Vijeće Europe te Europska komisija na Socijalnom samitu za pravedna radna mjesta i rad u Švedskoj, 2017. godine kao dodatan napor Europske unije u borbi protiv ekonomske i socijalne nesigurnosti. Služi kao vodič za učinkovito zapošljavanje, adekvatno odgovaranje na sve buduće izazove koji su vezani uz ostvarenje osnovnih ljudskih potreba te osiguravanje da se socijalna prava na adekvatan način ostvaruju i provode. Europski stup ljudskih prava sastavljen je od tri cjeline: (1) Jednake mogućnosti i pristup tržištu rada, (2) Pravedni radni uvjeti i (3) Socijalna zaštita i uključenost te 20 načela koja su raspoređena unutar te tri cjeline.

Zanima te više? Europski stup socijalnih prava u cijelosti te druge europske dokumente vezane uz 20 načela možeš pronaći ovdje:

Europska platforma za borbu protiv beskućništva (European Platform on Combatting Homelessness)

Platforma je rezultat provedbe akcijskog plana Europskog stupa socijalnih prava, tj. 19. načela koje se odnosi na stambeno zbrinjavanje i pomoć beskućnicima.

Ciljevi koji se uspostavom Platforme nastoje ostvariti:

- Osigurati dostupan, siguran i odgovarajući hitan smještaj;
- Omogućiti što kraće prijelazno razdoblje tijekom prelaska iz hitnog smještaja u trajno stambeno rješenje;
- Ponuditi odgovarajući smještaj osobama otpuštenim iz bilo koje ustanove (npr. zatvor, bolnica i sl.);
- Sprečavanje deložacija kada god je to moguće i ponuditi pomoć pronalaska odgovarajućeg stambenog rješenja, kada je to potrebno;
- Spriječiti diskriminaciju osoba u beskućništvu

Zanima te više? Više o samoj Platformi i drugim europskim projektima vezani uz borbu protiv beskućništva možeš pronaći ovdje:

Europska agencija za teškoće i uključivo obrazovanje (European Agency for Special Needs and Inclusive Education)

Agencija je nezavisna organizacija koja djeluje kao platforma za suradnju ministarstva obrazovanja unutar zemalja članica Europske unije. Rad Agencije orijentiran je na podršku i razvoj inkluzivnog pristupa obrazovanju kako bi svakom učeniku omogućili ravnopravan pristup obrazovnim prilikama. Time posredno poboljšavaju uvjete života osoba s teškoćama na način da se zalažu za aktivnu participaciju u društvima. Svojim djelovanjem, Agencija zemljama članicama pomaže unaprijediti obrazovne politike i prakse.

Zanima te više? Publikacije, baze podataka s korisnim informacijama, različite alate i rezultate istraživanja možete pronaći na stranicama Agencije.

ECRE (Europsko vijeće za izbjeglice i prognanik / European Council on Refugees and Exile)

ECRE čini ukupno 117 različitih nevladinih organizacija unutar 40 europskih zemalja. Misija ECRE-a je zaštita i unapređenje prava izbjeglica, tražitelja azila i ostalih nasilno dislociranih osoba na području Europe. Tri su ključne aktivnosti kojima se ECRE kao tijelo bavi: 1. pravna podrška osobama, 2. zagovaračka politika usmjerena prema donositeljima odluka i vladajućima, 3. komunikacija sa širom javnošću (ostalim građanima zemalja).

Zanima te više? Ukoliko poznaješ nekoga kome je potrebna podrška u procesu traženja azila, izbjeglištva ili prognaništva, uputi ju _ga na stranice ECRE-a. ECRE tim učestalo objavljuje i korisne publikacije, a kontakt i publikacije možeš pronaći na njihovoј službenoj stranici.

Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030.

Europska komisija je 2021. godine donijela desetogodišnju Strategiju o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.-2030. Europska komisija ovom Strategijom nastoji svakoj osobi s invaliditetom (neovisno o rasnom i etničkom podrijetlu, rodnom identitetu, vjeri ili uvjerenju itd.), osigurati sva njihova ljudska prava, osigurati jednake mogućnosti i pristup sudjelovanju u društvu, omogućiti samostalno odlučivanje o načinu života, omogućiti slobodno kretanje Europskom unijom te spriječiti diskriminaciju osoba s invaliditetom. U ovoj se Strategiji uzima u obzir i raznolikost invaliditeta te su obuhvaćena tjelesna, mentalna, intelektualna i osjetilna oštećenja koja su često nevidljiva.

Zanima te više? Cjelovit sadržaj Strategije možeš pronaći ovdje:

Preuzeto s: hsuir.hr

The image shows the cover of the 'Strategy for the Rights of Persons with Disabilities 2021-2030'. The title is prominently displayed in white text on a purple background. Below the title, there is a QR code and five small photographs illustrating various aspects of disability rights: an elderly woman reading, a man with a prosthetic leg walking, a young woman using a smartphone, a young boy in a wheelchair, and a person working at a desk. The overall design is clean and modern.

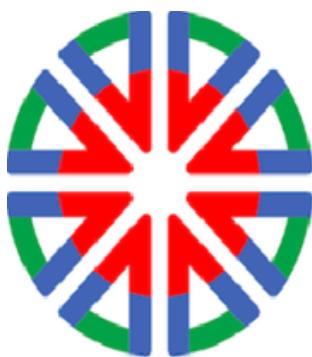
POLITIKE SOLIDARNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE

Nacionalni plan za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Ovim dokumentom postavlja se strateški okvir za razvoj jednakosti, sudjelovanja i uključivanja pripadnika romske nacionalne manjine u našoj državi do 2027. godine. Dokument se temelji na Ustavu Republike Hrvatske, Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina te na Zakonu o suzbijanju diskriminacije.

Kroz ove, ali i druge različite zakone vješto se razrađuju ustavne norme za sveobuhvatan pravno-institucionalni okvir za zaštitu prava i sloboda pripadnika romske nacionalne manjine.

Zanima te više? Nacionalni plan za uključivanje Roma za razdoblje 2021.-2027. u cijelosti možeš pronaći ovdje:

**Nacionalni plan
za uključivanje Roma
2021. - 2027.**

Preuzeto s: romalen.hr

Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Srednjoročni akt strateškog planiranja kojim se definira provedba ciljeva Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine. Najvažniji strateški cilj je 5.5 *Zdrav, aktivran i kvalitetan život*, a prioritetno područje je *Socijalna solidarnost i odgovornost*. Nacionalni plan usmjeren je na osiguravanje regionalne ravnomjernosti i dostupnosti socijalnih usluga za socijalno osjetljive skupine u sustavu socijalne skrbi na području Republike Hrvatske.

Zanima te više? Cjelovit Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga možeš pročitati ovdje:

Akcijski plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2024. godine

Akcijski plan izrađen je za postizanje specifičnih ciljeva koji su definirani Nacionalnim planom razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine. Plan donosi razradu mjera te podatke o izvorima financiranja i sveukupnom trošku provedbe mjera u navedenom razdoblju. Posebni ciljevi su povećanje dostupnosti socijalnih usluga, socijalne inovacije, unaprjeđenje upravljanja socijalnim uslugama te jačanje kapaciteta pružatelja socijalnih usluga.

Zanima te više? Detaljniji sadržaj Akcijskog plana razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2024. godine možeš pronaći ovdje:

Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Ovaj dokument pridonosi ostvarenju strateškog cilja 5. *Zdrav, aktivran i kvalitetan život* Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine. Cilj Nacionalnog plana je smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti te unaprjeđenje svakodnevnog života osoba u riziku i teškoj materijalnoj deprivaciji u Republici Hrvatskoj. Ovim Nacionalnim planom se teži suzbijanju segregacije te zaštiti prava svih ranjivih skupina u Republici Hrvatskoj.

Zanima te više? Viziju Nacionalnog plana, prioritete javne politike te specifične ciljeve Plana možeš pronaći ovdje:

Akcijski plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2024. godine

Akcijski plan definira mjere utjecaja na borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti koji garantiraju bolje životne uvjete socijalno osjetljivim skupinama stanovništva.

Mjere koje uključuje plan usmjerene su na:

- zdravstvenu zaštitu
- odgoj i obrazovanje
- stambenu politiku
- regionalni razvoj
- socijalni sustav
- mirovinski sustav
- organizacije civilnog društva
- te kulturu, sport i digitalizaciju.

Zanima te više? Sve odredbe Akcijskog plana možeš pronaći ovdje:

Zagrebačka strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2022. do 2025.

Ova strategija sadrži smjernice za usklađivanje politika za poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom. Cilj je stavljanje naglaska na potencijale i sposobnosti osobe te je socijalno uključivanje osoba s invaliditetom ključan čimbenik inkluzivnog razvoja šire zajednice. Ovom strategijom pristupa se brojnim potrebama osobama s invaliditetom tako da se istovremeno provode aktivnosti kojima se povećava pristupačnost javnim površinama, uslugama i redovitim službama koje koriste svi građani. Uz to provode se i posebne aktivnosti za razvoj i dostupnost specijaliziranih usluga za osobe s invaliditetom kao što su tehnička pomagala, prijevoz, asistencija u nastavi i sl. **Zanima te više?** Detalje možeš pročitati skeniranjem QR koda 1.

Zagrebačka strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2025. godine

Ova strategija prvenstveno je usmjerenja na suočavanje s postojećim izazovima koji su proizašli iz pandemije koronavirusa i razornih potresa.

Cilj je ublažavanje i smanjenje rizika od siromaštva za socijalno najugroženije građane te stvaranje mogućnosti za izlazak iz "kruga siromaštva" kroz socijalno ulaganje i kvalitetne socijalne usluge te međusobnu suradnju svih uključenih.

Zanima te više? Detalje možeš pročitati skeniranjem QR koda 2.

Zagrebačka strategija za unapređenje kvalitete života osoba starije životne dobi za razdoblje od 2020. do 2024.

Strategija kao prioritet stavlja brigu o osobama starije životne dobi sa svrhom poboljšanja kvalitete njihovih života. Temeljna načela ovog dokumenta su neovisnost, skrb, samoispunjenje, dostojanstvo, sudjelovanje u društvenoj zajednici, socijalne inovacije, kombinirana socijalna politika. Cilj strategije je uspostava poticajnog okruženja koje priznaje i poštuje potrebe i prava osoba starije životne dobi te sudjelovanje u društvenom i kulturnom životu. **Zanima te više?** Detalje možeš pročitati skeniranjem QR koda 3.

SALTO Resource Centre for Inclusion and Diversity in Education and Training

SALTO djeluje kao podrška i pomoć organizacijama civilnog društva pri implementaciji Erasmus+ programa vezanih uz socijalno uključivanje i raznolikost. Njihova je glavna misija promoviranje socijalnog uključivanja i raznolikosti u svim Erasmus+ programima diljem Europe.

SALTO nudi niz resursa i usluga za pojedince, organizacije te institucije da sudjeluju u Erasmus+ programima na socijalno uključiv način.

Zanima te više? Detaljniji opis djelatnosti SALTO centra te više o njihovo suradnji s nacionalnim agencijama možeš pronaći na njihovo službenoj web stranici.

CROSOL - Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske

CROSOL je organizacija civilnog društva koja se primarno fokusira na međunarodnu razvojnu suradnju te humanitarnu pomoć. Osim promicanja međunarodne razvojne suradnje i solidarnosti, CROSOL svojim djelovanjem nastoji ostvariti i druge ciljeve poput izgradnje i osnaživanja kapaciteta organizacija civilnog društva za pružanje međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći te utjecati na i sudjelovati u oblikovanju i provedbi politika RH, Europske unije, Ujedinjenih naroda i sl., u području međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći.

Zanima te više? Ukoliko želiš saznati nešto više o djelatnosti CROSOL-a, dodatne informacije možeš potražiti ovdje:

CROSOL

Preuzeto s: crosol.hr

Centar za mirovne studije (CMS)

Centar za mirovne studije, skraćeno CMS, organizacija je civilnog društva koja se bavi zaštitom ljudskih prava te koja nastoji ostvariti društvenu promjenu utemeljenu na vrijednostima poput demokracije, nenasilja, solidarnosti, jednakosti i sl.

CMS surađuje s hrvatskim i međunarodnim inicijativama, organizacijama i institucijama te svoje ciljeve ostvaruju kroz aktivizam, educiranje, istraživanje te direktnu zaštitu ljudskih prava te podršku.

Zanima te više? Više informacija o programima koji se provode u sklopu CMS-a možeš pronaći na njihovoј službenoj web stranici.

CENTAR
ZA MIROVNE
STUDIJE

Preuzeto s: cms.hr

Kuća ljudskih prava Zagreb

Kuća ljudskih prava Zagreb osnovana je 2008. godine kao skup organizacija civilnog društva s glavnim ciljem zaštite i promicanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Organizacije osnivačice: B.a.B.e, CMS, Documenta, GOLJP, UPIM i Svitanje.

Kuća ljudskih prava kroz istraživanja, zagovaranje te educiranje o ljudskim pravima aktivno sudjeluju u zaštiti, promicanju i unapređenju ljudskih prava u skladu s međunarodnim i nacionalnim dokumentima.

Zanima te više? Detaljnije o djelovanju Kuće ljudskih prava Zagreb možeš pročitati ovdje:

Preuzeto s: kucaljudskihprava.hr

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek građanska je udruga koja je osnovana sa svrhom izgradnje mira, zaštite i promocije ljudskih prava.

Misija Centra je izgradnja društva koje se temelji na kulturi mira te ju provode tako da osnažuju osobe, inicijative te udruge civilnog društva da sudjeluju u društvenim promjenama te stvaranju i jačanju civilnog društva.

Zanima te više? Više detalja o djelatnosti Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek možeš pronaći na web stranici Centra.

CENTAR ZA MIR,
NENASILJE I
LJUDSKA PRAVA
OSIJEK

Preuzeto s: centar-za-mir.hr

Inicijativa mladih za ljudska prava – Hrvatska

Inicijativa mladih za ljudska prava je hrvatska organizacija civilnog društva čija je vizija ostvarenje pozitivne budućnosti hrvatskog društva zasnovanoj na poštivanju ljudskih prava te vladavini prava.

Cilj je doprinos ostvarenju pravde kod slučajeva ratnih zločina, pomirenja unutar Hrvatske i s regijom te jačanje demokracije. Kroz svoj rad nastoje utjecati na mlade da postanu tolerantni građani s kritičkim razmišljanjem o prošlosti. Temeljne vrijednosti Inicijative mladih za ljudska prava: odgovornost, antinacionalizam i antifašizam, uključivost, hrabrost i solidarnost.

Zanima te više? Detaljnije o misiji i vrijednostima Inicijative za ljudska prava - Hrvatska možeš pročitati ovdje:

Preuzeto s: yihr.hr

